

RESPECT VOOR A

Bestuursakkoord 2013-2018

1. <u>Woonstad</u>	4
1. Stadsontwikkeling en ruimtelijke ordening	4
2. Groen en Leefmilieu.....	9
3. Wonen	11
2. <u>Veilige stad</u>	14
1. Politie.....	14
2. Ruimtelijke veiligheid.....	20
3. Brandweer	21
3. <u>Mobiele Stad</u>	22
1. Te voet.....	22
2. Met de fiets	23
3. Met het Openbaar Vervoer	24
4. Met de auto.....	25
5. Parkeren	28
4. <u>Lerende & werkende stad</u>	30
1. Kinderen	30
2. Onderwijs.....	31
3. Studenten	35
4. Zelfstandige ondernemers	36
5. Economie.....	37
6. Haven.....	38
7. Luchthaven.....	40
8. Toerisme	40
9. Diamant.....	43
10. Werk en activering.....	44
5. <u>Bruisende stad</u>	46
1. Cultuur	46
2. Jeugd.....	49
3. Monumentenzorg	50
4. Sport.....	51
5. Evenementen.....	53
6. <u>Harmonieuze stad</u>	54
1. Onthaal en Inburgering.....	54
2. OCMW	57
3. Geïntegreerd lokaal sociaal beleid	58
4. Erediensten en levensbeschouwing.....	60
5. Gemeenschapsvorming	60
6. Senioren.....	61
7. Dierenwelzijn	62
8. Ontwikkelingssamenwerking.....	62
7. <u>Sterk bestuurde stad</u>	63
1. Binnengemeentelijke decentralisatie.....	63
2. Bestuurlijke organisatie en administratieve vereenvoudiging	64
3. Participatie	65
4. Financiën	66
5. Patrimoniumonderhoud.....	67

Respect voor A

Dit bestuursakkoord is de basis waarop de bestuursploeg Antwerpen de volgende zes jaren als eenheid wil besturen. Een bestuursakkoord dat de ambitie formuleert om te blijven groeien als economische en culturele motor van Vlaanderen en als stad een referentiepunt te blijven in de regio, Europa en de wereld. Een bestuursakkoord dat gegrond is op respect. Respect voor A.

Respect van de stad voor de Antwerpenaren. Voor hun individuele vrijheid en creativiteit, zodat zij initiatieven kunnen nemen en zich ten volle kunnen ontplooien, zonder onnodige overheidsbemoeienis of betutteling. Maar ook respect voor hun behoeften en noden, waar de stad op een warme en solidaire wijze mee zorg voor wil dragen.

Respect van de Antwerpenaren voor de Antwerpenaren. Onze stad is meer dan een optelsom van alle Antwerpenaren. Het is een stadsgemeenschap die bestaat uit een rijke diversiteit aan talloze culturen, levensbeschouwingen, wijken en straten, verenigingen, bedrijven, gezinnen, individuen, ... Samen vormen wij Antwerpen. Maar dat kunnen we alleen als we respect hebben voor elkaars eigenheid, dezelfde basiswaarden omarmen en uiteraard elkaar begrijpen. De Nederlandse taal verbindt ons allemaal .

En ten slotte, respect van de Antwerpenaren voor hun stad. Wij hebben deze prachtige stad van de vorige generaties geërfd en we hebben de plicht om ze nog mooier en beter aan onze kinderen door te geven. Dat betekent dat iedereen – en wij allen samen – zijn/haar taak als burger moet opnemen. Iedereen levert naar eigen vermogen een bijdrage tot de stad. Als Antwerpenaren genieten we van vele rechten, daarom dienen we ook onze plichten te vervullen.

Met dit bestuursakkoord wil het stadsbestuur vormgeven aan die visie. Het is de rode draad, die door elk van de zeven hoofdstukken zit vervlochten:

1. Een woonstad waar het betaalbaar en goed leven is in een duurzame omgeving.
2. Een veilige stad waar respect voor de regels aangeleerd en indien nodig afgedwongen wordt.
3. Een mobiele stad die zowel leefbaar als in beweging is, met maximaal respect voor de noden van zowel de inwoners als van alle bezoekers.
4. Een lerende & werkende stad die haar inwoners alle kansen geeft op sociale mobiliteit in een voortdurend veranderende wereld.
5. Een bruisende stad waarin iedereen zijn gading vindt en zich kan ontplooien.
6. Een harmonieuze stad die met respect voor de verscheidenheid streeft naar het vormen van een eenheid als stadsgemeenschap en zorgt dat iedereen mee kan.
7. Een sterk bestuurde stad die op een gezonde financiële basis van onderuit opgebouwd wordt in een voortdurend streven naar efficiëntie.

Met Respect voor A zal het nieuwe stadsbestuur Antwerpen de volgende zes jaar besturen. Doordacht maar ambitieus, met de blik op de toekomst én de wereld gericht.

Er zit meer in A. Dit bestuur wil het er uithalen.

1. Woonstad

Antwerpen is niet alleen een stad waar gewerkt, ondernomen en handelgedreven wordt. Het is in de eerste plaats een stad waar mensen wonen en leven. De Antwerpenaren vormen de bouwstenen van de stadsgemeenschap die Antwerpen is. Hun levenskwaliteit is dé basisvoorwaarde voor een aangename en leefbare stad.

De stad wil die basisvoorwaarde vervullen door in te zetten op een dynamische stadsontwikkeling, duurzaamheid en een kwalitatief en afgestemd woonaanbod. Een aantrekkelijke woonstad is een stad die jonge gezinnen in de stad houdt én aantrekt, zodat de toekomst verzekerd is. Een stad ook die de mensen, die hier hun hele leven hebben gewoond, waardeert en helpt er te blijven wonen. Een stad waar mensen zich betrokken voelen bij hun straat en wijk. Een stad waar winkels, crèches, scholen, ... in de buurt én bereikbaar zijn. Een stad waar mensen zich in herkennen en zich thuis voelen. Kortom, een stad waar we respect hebben. Voor elkaar en voor de stad.

1.Stadsontwikkeling en ruimtelijke ordening

De stadsontwikkeling in Antwerpen heeft een hoge kwaliteit bereikt. We willen dit niveau verder uitbreiden over de gehele stad. Ook in de 20ste-eeuwse gordel is een aanpak van hetzelfde kwaliteitsniveau aan de orde. Stadsontwikkeling is echter meer dan een verhaal van stenen en straten. Het is een poging om mensen bij elkaar te brengen, om buurten en wijken te versterken en om het gemeenschapsgevoel tot bloei te laten komen in een groeiende en bewegende stad. Een goed onderhouden en proper openbaar domein, veilige en aangename woonbuurten en een doordachte invulling van de beperkte beschikbare ruimte zijn daarbij de prioriteiten.

1. Stadsontwikkeling is ook buurtontwikkeling. De stad doet samen met de districten aan buurtversterking door het ontwikkelen van de identiteiten van buurten en wijken, die zo veel mogelijk een duidelijke kern met voldoende buurtvoorzieningen hebben. Hiervoor gebruiken wij de metafoor van het strategisch-Ruimtelijk Structuurplan Antwerpen: Dorpen & Metropool tegelijk. We gaan voor aangenaam wonen door het aanleggen van parkjes en het vernieuwen van pleinen en straten.
2. Antwerpen wordt een stad van vele pleintjes. Deze ontmoetingsplaatsen brengen leven in de stad en doen de lokale economie bloeien. Dit doen we ook door in samenwerking met het district en lokale economische actoren buurtwinkels, lokale economie en horeca aan te moedigen zich rond deze ontmoetingsplaatsen te vestigen. Zo stimuleren we een actief buurtleven. In RUP's voorzien we voor dergelijke functies plaats rond pleinen. De pleinen met een bovenlokale functie worden aangepakt. Maar ook verschillende lokale pleinen in de hele stad zullen worden vernieuwd en er komen nieuwe buurtpleinen bij. We vernieuwen doelgericht in alle districten pleinen om de districtskernen te versterken. In de dichtbebouwde binnenstad, waar woningen weinig buitenruimte hebben, is de stoep bij mooi weer een beetje ieders woonkamer. De inspanningen om groene en gezellige pleintjes te creëren worden daarom doorgezet.

3. Er wordt ingezet op een beter onderhoudspeerl van het openbaar domein. Burgers kunnen gebreken aan het openbaar domein, sluikestorten of andere ongemakken makkelijk en snel melden via telefoon, mail of een app. Al deze informatie wordt opgenomen in een tool die alle GIS-info en digitale kaarten van wegdek, voetpad, toestand rioleringen en nutsleidingen koppelt. Zo ontstaat er een accuraat beeld van de toestand van het openbaar domein. Hierdoor kan de stad snel op de bal spelen en zorgen voor een goed onderhouden openbaar domein en groen, en snelle herstellingen van kapotte speeltuigen (hersteltornado's) en ander straatmeubilair. Op die manier voorkomen wij ook dat bij wegenwerken dezelfde straat op korte tijd tweemaal opengelegd moet worden.
4. In deze bestuursperiode wordt het strategisch-Ruimtelijk Structuurplan Antwerpen up to date gebracht met de recente ontwikkelingen en prioriteiten afgestemd met andere beleidsdomeinen. Tevens wordt het geactualiseerd mobiliteitsplan er op afgestemd.
5. Om het eigen karakter van de landelijke gebieden op het grondgebied maximaal te bewaren, zal voldoende detaillering in het nieuw strategisch-Ruimtelijk Structuurplan Antwerpen voorzien worden voor Berendrecht-Zandvliet-Lillo.
6. De stad zal verder onderzoek voeren naar de haalbaarheid en betaalbaarheid om de Antwerpse ring gedeeltelijk te overdekken door sommige bruggen te verbreden. De bijgekomen ruimte kan ingezet worden voor parkeerplaatsen, groene ruimte en stedelijke ontwikkeling (extra woningen, ruimte voor kantoren, grootstedelijke functies zoals de uitbreiding van het bouwcentrum en de verdichting aan stationsomgevingen, ...).
7. De stad wenst een groter aandeel van eengezinswoningen in het woonaanbod om gezinnen aan te trekken. Daarom is het omvormen van eengezinswoningen naar kleinere woonentiteiten niet wenselijk.
8. De stad ontwikkelde een lichtplan. We beginnen met de implementatie van deelplannen in een aantal buurten, bijvoorbeeld in functie van het verhogen van de veiligheid. De stad speelt hierbij een pioniersrol door de invoering van duurzame en kostenefficiënte led's en oleds als openbare verlichting.
9. De bevolking in Antwerpen groeit. Dit vraagt om een voldoende aanbod van de verschillende woontypologieën van betaalbare en kwaliteitsvolle gezinswoningen en appartementen. Omdat de open ruimte in Antwerpen schaars is, is inbreiding (in het bijzonder in de 20ste-eeuwse gordel) noodzakelijk. Om het aanbod op peil, de woningprijzen betaalbaar en de open ruimte groen te houden, wordt de densiteit in de nieuwe woonontwikkelingen voldoende hoog gelegd. Kwalitatieve en compacte hoogbouw vormt een deel van de oplossing in wijken als Nieuw Zuid en het Eilandje. Hiervoor is de hoogbouwnota het te gebruiken instrument.
10. Bij voorkeur worden de nieuwe ontwikkelingsprojecten die nu in de pijplijn zitten snel uitgevoerd: o.a. Nieuw Zuid, Regatta, Militair Hospitaal, Eksterlaar, Groen Zuid, Cadix en Neerland. Creatieve nieuwe woonvormen worden hier gestimuleerd, met onder meer gedeelde tuinen en daktuinen.

11. De stad maakt werk van een evaluatie van de bouwcode en de invoering van een vereenvoudigde bouwcode. Zeker voor nieuwe en innovatieve woonvormen is de bouwcode soms te star. Vergunningsprocedures zullen nog verder versoepeld worden voor relatief onzichtbare ingrepen (o.a. zonnecollectoren, groendaken). Aanpassingen die de kwaliteit van de gevel verlagen, zoals schotelantennes, blijven verboden. Een catalogus met een beperkt aantal vergunde en gestandaardiseerde ingrepen (bijvoorbeeld een fietsenstalling in de voortuin) wordt opgemaakt. Voor dergelijke gestandaardiseerde ingrepen zal slechts een melding nodig zijn. We zorgen voor een vlottere vergunning voor dakterrassen.
12. Het stedenbouwkundig preadvies wordt verder uitgebouwd, waarbij de nadruk zal worden gelegd op het digitaal uitwisselen van informatie met de klanten. Preadviezen zullen maximum vijf jaar gearchiveerd worden. De klant wordt hiervan op de hoogte gebracht tijdens het preadvies.
13. Vergunningen en toezicht worden beter op elkaar afgestemd. De samenwerking dient, met het oog op een betere informatie-uitwisseling tussen de diensten, verstevigd te worden.
14. Er zal een parkeerverordening komen die bepaalt dat er bij nieuwbouwwontwikkelingen voldoende stallingsplaatsen (volgens gedifferentieerde parkeernormen en bij voorkeur inpandig) en fietsparkings voorzien worden. Deze verordening wordt gekoppeld aan de nieuwe bouwcode.
15. In nieuwe woonwijken zorgen we samen met projectontwikkelaars voor een kwalitatieve en duurzame mix van woningen, groen en basis- en gemeenschapsvoorzieningen (scholen, verenigingslokalen, ...).
16. Samen met de eigenaars willen we in bepaalde buurten de binnengebieden van bouwblokken tot nieuwe buurtpleinen of -tuinen blijven ontwikkelen en werken we aan de doorsteekbaarheid van deze blokken voor voetgangers en fietsers.
17. Het stadscentrum rond de Grote Markt en de Groenplaats heeft nood aan een sterke heropleving. Dit stadsbestuur maakt daarom een masterplan Grote Markt & Groenplaats op. De heraanleg van het openbaar domein wordt hier voortgezet om het historisch hart – gevormd door de straatjes tussen Vlasmarkt en Grote Markt – aantrekkelijker, groener en leefbaarder te maken. De huidige functionaliteit van de Groenplaats is ondermaats en moet opgekrikt worden. De stad zet in op de commerciële en toeristische heropleving van de Grote Markt en omgeving en bekijkt een heraanleg. Nieuwe concepten, overleg met de brouwerijen om de horeca te stimuleren, inrichting van thematische markten, een aantrekkelijk lichtplan, ... moeten hier soelaas brengen. We treden in overleg met de horeca over de mogelijkheden rond terrassen. Er komen méér evenementen op de Grote Markt. We schakelen het gelijkvloers van het stadhuis in voor een aantal kwaliteitsvolle commerciële uitbatingen. Het bouwblok Gildenkamerstraat ten slotte, wordt ingevuld met een publiektrekkende functie. Dit alles om het historische hart van Antwerpen te laten herleven.
18. Ook voor alle andere districten bekijken we de ontwikkeling en de versterking van de kernen.

19. Het Stuivenbergziekenhuis verhuist grotendeels naar een nieuw ziekenhuis aan het Kempisch Dok. Daardoor komt er op Stuivenberg op termijn een oppervlakte van 6 ha vrij. Deze site zal een gemengde invulling krijgen die een nieuwe impuls zal geven aan de wijk 2060.
20. De politietoren op de Oudaan is aan een grondige renovatie toe en is eigenlijk niet meer geschikt om moderne politiediensten te huisvesten. De politie gaat op zoek naar een nieuwe locatie, waardoor dit oude administratief centrum een andere invulling kan krijgen. Voor de herontwikkeling van het winkelcentrum proberen we tot een akkoord te komen met de eigenaars. Het plein voor de politietoren wordt aangelegd tot een volwaardig stedelijk plein.
21. De komende jaren krijgen de kaaien het respect dat ze verdienen. De strook van 6,8 kilometer lang met in totaal 81 ha publieke ruimte wordt onderverdeeld in 7 deelzones, zoals voorzien in het masterplan Scheldekaaien. Elk van die zones krijgt een eigen karakter, met veel ruimte voor onder meer groen, parken, tuinen, pleinen, evenementen, fuifruimte en economische functies. Commerciële activiteiten met publieke meerwaarde worden op de vernieuwde Scheldekaaien mogelijk. We zorgen ervoor dat de parkeerplaatsen die wegvallen in de buurt gecompenseerd worden, o.a. door voldoende ondergrondse parking te voorzien.
22. Tijdens deze legislatuur zal de stad een visie ontwikkelen over de Gedempte Zuiderdokken. In de periode van de werken aan het zuidelijk deel van de kaaien blijft de huidige parkeerfunctie cruciaal.
23. Het arresthuis in de Begijnenstraat verdwijnt en wordt door de federale overheid vervangen door een nieuw, moderner en groter arresthuis. In samenwerking met de federale overheid wordt gezocht naar de meest geschikte locatie. Op de site die dan vrijkomt, is plaats voor een groot woonproject met buurtpark, vergelijkbaar met het project Groen Kwartier.
24. We onderzoeken hoe we de zone langs het Albertkanaal in Antwerpen, Merksem en Deurne aantrekkelijker kunnen maken om te wonen, te werken en te recreëren.
25. Het systeem van sorteerstraatjes wordt verder uitgebreid zodat iedereen zijn afval op het gewenste moment kwijt raakt. Glasbakken verdwijnen daar waar mogelijk verder onder de grond.
26. De stad zet in op een algemene mentaliteitswijziging rond eigen verantwoordelijkheid. Sluikstorten omdat de straatveger het nadien toch opruimt, is een gebrek aan respect voor het werk dat deze mensen dagelijks verrichten. Dat is onaanvaardbaar. Hiervoor zullen GAS-boetes maximaal ingezet worden. We zijn vragende partij voor de uitbreiding van de bevoegdheid van de GAS-ambtenaren op het publieke en gemeenschappelijke domein van sociale wooncomplexen. We voorzien in voldoende toezicht en handhaving.
27. We gaan zwerfvuil tegen, onder andere door de optimalisatie van de veegfrequentie en het doelmatig plaatsen van papiermanden.

28. Op het openbaar domein zijn veel niet noodzakelijke en storende elementen aanwezig. We verwijderen overbodige verkeersborden en vragen dat cabines van nutsbedrijven maximaal ondergronds of met minimale afmeting en op de minst storende plaats bij nutswerken in de infrastructuur geïntegreerd worden. Dit komt de veiligheid ten goede.
29. De uniformiteit, veiligheid en het eenvoudig onderhoud van het openbaar domein worden verzekerd door het consequent gebruik van beeldkwaliteitsplannen en het draaiboek openbaar domein (waarbinnen straatmeubilaris). Bij het ontwerpen van het openbaar domein wordt systematisch gewerkt met duurzame materialen, en met gebruiksvriendelijk en esthetisch straatmeubilair dat makkelijk te onderhouden en te vervangen is.
30. Verschillende openbare werken kunnen, wanneer dit niet strikt noodzakelijk is, best niet naast of na mekaar gepland worden. Een afgestemde coördinatie is noodzakelijk. Er is nood aan een betere eindkwaliteit. In functie daarvan willen we betere bestekken, opvolging, uitvoering en een strakkere controle. We responsabiliseren aannemers van het openbaar domein door een onderhoudsplicht voor 10 jaar in de aanbesteding in te bouwen. Het minimaliseren van de overlast – veroorzaakt doordat een buurt een grote open werf is – kan door het op voorhand vastleggen van strikte uitvoeringstermijnen. Langere uren of in het weekend en in de vakanties doorwerken, kan gestimuleerd worden door een bonus te voorzien voor sneller dan geplande oplevering. Ook het onmiddellijk opruimen en reinigen na beëindigen van een werf is verplicht.
31. Senioren en doelgroepen met een fysieke beperking moeten zich vrij kunnen bewegen in de stad. Daarom wordt goed opgevolgd dat er geen onnodige hindernissen op hun route of looplijnen geplaatst worden. Tevens voorzien we voldoende comfortabele zitbanken.
32. Een aanbod van nette openbare toiletten is belangrijk voor onze stad. Daarom onderzoeken we hoe een aanbod van rendabele concessies voor sanitaire faciliteiten kan uitgerold worden. Naarmate dit lukt, worden verouderde openbare urinoirs verwijderd.
33. Leegstand boven winkels blijft een groot pijnpunt. We zoeken verder naar betere manieren om dit te verhelpen, en zo te zorgen voor extra woonruimte en veiligheid.
34. Binnen de administratie wordt gezocht naar capaciteit voor de snellere vaststelling van ernstige bouwvoertredingen, zodat deze nog tijdens de uitvoering kunnen worden vastgesteld.
35. De stad blijft waakzaam voor de bescherming van gebieden met een culturele, historische of esthetische waarde. Het bestuur wil inwoners in die wijken duidelijk informeren over de mogelijkheden en beperkingen en hen snel voorthelpen in verband met vergunningen, maar ook consequent en correct controleren en sanctioneren.
36. We blijven de kwaliteitszorg inzetten om de landschappelijke en stedenbouwkundige inpassing van projecten en bouwwerken te verzekeren. In dat licht

wordt de adviesfunctie van de onafhankelijke stadsbouwmeester duidelijk omschreven.

37. De rol van de welstandscommissie wordt geëvalueerd.
38. Het stadsbestuur onderzoekt de mogelijkheden om – naar analogie met Gent en Londen – op het grondgebied van Antwerpen draadloos internet d.m.v. hot spots te voorzien. Dit vormt niet alleen een extra troef voor bezoekers, maar zorgt ook dat er door locatiebepaling wereldwijd over Antwerpen gepraat wordt. Ook WIFI-aanbod via horecazaken wordt aangemoedigd.

2.Groen en Leefmilieu

Voor gemeenschapsvorming en ecologische leefbaarheid is verduurzaming onontbeerlijk. Wij zijn niet de eigenaar van deze stad, hoogstens de rentmeester. We hebben de verplichting om de stad die wij van vorige generaties hebben overgeërfd als een goede huisvader te beheren en door te geven aan de volgende generatie. Voldoende open ruimtes met groen en water, een gezonde lucht en beperkte lawaaihinder zijn geen vanzelfsprekendheden, maar blijvende aandachtspunten waar we werk van maken.

39. De stad voorziet in samenwerking met de districten bijkomende ruimte voor nieuwe volkstuintjes en promoot kleinschalige stadslandbouw. Dit vervult een sociale rol, die we als stadsbestuur koesteren. Projecten zoals Biodroom op Linkeroever, die bewoners aan het tuinieren zetten, worden verder ontwikkeld.
40. De stad stimuleert het vergroenen van voortuinen. De toelating voor verticale en tegeltuinen wordt verregaand versoepeld.
41. De stad start met de NMBS het overleg op om de herbestemming van het oude spoorwegemplacement Oost in Borgerhout bij voorkeur tot een 'duurzaam KMO Park Spoor Oost' met veel groen voor te bereiden.
42. We rollen de realisatie van de geplande en nieuwe parken zoveel mogelijk verder uit. Daarnaast moeten alle Antwerpse parken aantrekkelijk, transparant en veilig worden voor een breed publiek en goed bereikbaar voor fietsers en voetgangers. De stad maakt een inventaris op van al haar onderbenutte groen en werkt een plan uit om dat beter toegankelijk te maken voor het publiek. Voor de ongebruikte prieeltjes en paviljoenen schrijven we horeca- en handelsconcessies uit.
43. Bij het vernieuwen van straten en pleinen wordt systematisch het straatbeeld vergroend door het aanplanten van bomen of het aanleggen van grasveldjes. Hierbij wordt rekening gehouden met biodiversiteit, duurzaamheid en onderhoudsvriendelijkheid. Zo worden voornamelijk bomen geplant die alleen vormsnoei nodig hebben en groenpartijen met extensief onderhoudsritme. Vrije trambanen worden bij voorkeur in grasbedding aangelegd.

44. Geluidshinder voor omwonenden van drukke verkeersassen en invalswegen krijgt meer aandacht. Bij nieuwe aanleg en heraanleg wordt maximaal gewerkt met stille wegdekken en andere geluidswerende materialen.
45. Groendaken zijn bij grondige verbouwing verplicht, en dat blijft zo. We willen groendaken extra stimuleren via ondersteuning bij de beplanting.
46. De woonkantoren spelen een belangrijke rol om economisch en ecologisch wonen te stimuleren. Regenputten, verticale tuinen, stadssimkers,... De stad staat open voor kleine veranderingen met een grote groene impact.
47. De stad erkent het belang van het Ecohuis. Het Ecohuis geeft advies aan inwoners over energiezuinig bouwen of verbouwen en over de bestaande premies. De stad promoot de samenaankoop van energie.
48. De stad voert een informatiecampagne waarbij het stoken met houtkachels of open haarden bij windstilte of mist ten stelligste wordt ontraden in functie van de luchtkwaliteit.
49. De stad stimuleert de organisatoren van evenementen om duurzame, herbruikbare of biologisch afbreekbare materialen te gebruiken.
50. De stad wil afval voorkomen en promoot daarom duurzame materialen en het hergebruik of recycleren van materialen.
51. Bij de heraanleg van straten vormen rioleringswerken vaak een bottleneck. De stad zoekt samen met Rio-Link naar verbeteringen.
52. De stad stimuleert de Antwerpenaren om kraantjeswater en waar mogelijk hemelwater te gebruiken.
53. De intercommunale ISVAG is de partner van de stad voor de eindverwerking van het huishoudelijk restafval en grof vuil van haar inwoners. ISVAG moet steeds werken volgens het 'best beschikbare technologie'-principe. Het louter behalen van de opgelegde normen of streefwaardes mag voor ISVAG echter geen eindpunt zijn. In de komende jaren dient het bedrijf geregeld te evalueren of er mogelijkheden zijn om de installatie verder te optimaliseren en/of nieuwe technieken toe te passen, waardoor de milieu-impact nog kan dalen en de energie-efficiëntie kan stijgen. Wanneer blijkt dat bepaalde installaties het beter doen dan deze van ISVAG, dan dient bekeken te worden of de gebruikte technieken vooralsnog in de bestaande installatie kunnen toegepast worden, of dat de huidige installatie op dat moment vervangen dient te worden.
54. De kwaliteit van de vuilniszakken zal na afloop van het lopende contract verbeterd worden.
55. De stad Antwerpen kent de komende jaren een sterke bevolkingstoename, waardoor ook het aantal huisvuilproduceerders zal stijgen. Het stadsbestuur wil de organisatie en werking van de ophaal- en brengsystemen voor (huishoudelijk) afval optimaal afstemmen op de grootstedelijke behoeften van de stad. De bepalingen en regelgeving opgelegd door het materialendecreet o.a. rond gescheiden afvalinzameling en de toepassing van het principe 'de vervuiler be-

taalt', worden hierbij, in overleg met andere actoren in dit domein, maximaal toegepast. De stad draagt hiermee bij aan de doelstelling van de Vlaamse overheid om de afvalstroom te verminderen en een hergebruik van afval als grondstof te faciliteren.

3.Wonen

Wonen is niet enkel een dak boven je hoofd hebben. Willen we wonen in de stad aantrekkelijk maken, dan moeten we aan een aantal basisvoorwaarden voldoen. Met meer eengezinswoningen, een kwalitatief en divers woonaanbod voor jong én oud, gerenoveerde sociale woningen en een evenredige spreiding over de districten, maken we Antwerpen klaar voor de 21ste eeuw.

56. Het aanbod op de private woonmarkt moet versterkt worden om middeninkomens aan de stad te binden. De stad kan hieraan bijdragen door bij het aansnijden van nieuwe woongebieden specifiek aandacht te hebben voor betaalbare en kwaliteitsvolle eengezinswoningen en appartementen.
57. Leegstaande panden halen het imago en de leefkwaliteit van een wijk naar beneden. Via een getrapte procedure bestrijden wij leegstand: de stad levert informatie en ondersteuning bij investeringen, maant aan bij leegstand (ook bij gebouwen van overheidsinstanties), heft een met de tijd stijgende leegstandstaks en gaat tenslotte desnoods over tot gedwongen beheer of verkoop. De leegstandstaks gaat omhoog. Het systeem van sociaal beheer wordt verder uitgebouwd zodat krotten opnieuw leefbare panden worden die aan betaalbare prijzen verhuurd worden.
58. Huisjesmelkerij nam de afgelopen jaren toe en dat willen wij hard aanpakken. Dit doen we met een hogere krotbelasting die met de tijd stijgt en onteigening bij herhaling. De stad voert hiervoor een actief grond- en pandenbeleid: AG Vespa zal probleemplekken opkopen, opknappen en aan betaalbare prijzen opnieuw aanbieden. We gaan hierbij de mogelijkheden van het voorkeepsrecht maximaal gebruiken, ook om het "doorverkopen" van de ene huisjesmelker naar de andere tegen te gaan.
De slachtoffers van huisjesmelkerij worden opgevangen.
59. Studentenkamers moeten kwaliteit bieden en voldoen aan de veiligheidsnormen. Wij zetten in op voldoende controle om misbruik tegen te gaan. De huurkamers zijn er voor de studenten.
60. We beperken het gebruik van het voorkeepsrecht door sociale huisvestingsmaatschappijen in functie van het streven naar een gezonde sociale mix.
61. Zolang mogelijk zelfstandig blijven wonen is belangrijk voor iedereen. Ondersteuning van kleine aanpassingen in de woning door het uitbreiden van de aanpassingspremie (bv. voor de installatie van een traplift) is noodzakelijk om "levenslang thuis wonen" te stimuleren.

62. Sociale woningen zijn een vorm van stimulans tot sociale mobiliteit. Voor de meerderheid van de bewoners kan sociale huisvesting een tussenstation zijn op weg naar de reguliere markt. De toewijzingsvoorwaarden worden strikt toegepast, gecontroleerd en opgevolgd. Fraude – en zeker het verzwijgen van onroerend bezit, domiciliefraude en onderverhuring – wordt niet getolereerd. In het kader van het bestrijden van sociale fraude moet er een optimale samenwerking zijn tussen de huisvestingsmaatschappijen, de politie en het OCMW.
63. De huisvestingsmaatschappijen worden aangemoedigd om zelf een integraal leefbaarheidsbeleid te ontwikkelen en uit te voeren.
64. De sociale huisvestingsmaatschappijen krijgen de middelen om de kennis van het Nederlands van de bewoners verder te ontwikkelen en te testen. Taal is de sleutel tot integratie en zich kunnen uitdrukken in het Nederlands kan heel wat leefbaarheidsproblemen voorkomen. Wie weigert Nederlands te leren, wordt hiervoor gesanctioneerd.
65. Er wordt gestreefd naar een gezonde sociale mix. De voorrangregels met betrekking tot personen die een inkomen uit arbeid genereren en senioren, zoals vandaag in het toewijzingsreglement van de stad Antwerpen bepaald, worden van toepassing op het hele patrimonium van de sociale huisvestingsmaatschappijen en niet enkel op een gedeelte van de nieuwe projecten. Het huidige gemeentelijk toewijzingsreglement wordt in die zin aangepast.
66. Meer dan 10% van het woningbestand in Antwerpen bestaat uit sociale woningen, wat boven de norm van het Vlaamse Grond- en Pandendecreet is. Met zo'n aandeel neemt Antwerpen meer dan zijn verantwoordelijkheid op het vlak van sociale woningen, zeker in vergelijking met de rest van Vlaanderen. We willen het aandeel sociaal wonen in het patrimonium constant houden op het huidige niveau, zodoende blijven we boven het aandeel dat de Vlaamse overheid ons oplegt.
67. In tegenstelling tot de sociale huurwoningen loopt Antwerpen ver achter inzake sociale koopwoningen en sociale kavels t.o.v. de doelstellingen van het Grond- en Pandendecreet. Omdat het verwerven van een eigendom nog altijd het beste middel tot opwaartse sociale mobiliteit is, zal de stad hier maximaal op inzetten.
68. De stad zal de middelen uit het Sociaal Investeringsfonds aanwenden voor meer woningen aan een sociale huurprijs.
69. Woonhaven heeft fors geïnvesteerd in de renovatie van het bestaande patrimonium. Die inspanning zal verdergezet worden. Woonhaven heeft een voortrekkersrol inzake het duurzaam verbouwen en energie-efficiënt renoveren van het patrimonium.
70. In de bestaande sociale huisvesting wordt bij renovatie rekening gehouden met een maximale rationele bezetting.
71. Bij het bouwen van sociale woningen wordt rekening gehouden met de specifieke noden van senioren en personen met een handicap.

72. In grote sociale woonblokken worden, waar mogelijk en nodig, conciërges ingevoerd. Huisbewaarders zijn een goed aanspreekpunt in beide richtingen en hebben een bewezen impact op het terugdringen van bepaalde samenlevingsproblematieken.
73. Om de leefbaarheid aan te pakken, is het nodig dat een sociale huisvestingsmaatschappij over een breder palet aan mogelijke sancties, zoals de administratieve sancties/boetes en GAS-boetes, kan beschikken. Overlast in sociale huisvestingsprojecten wordt strikt aangepakt via het consequent toepassen van boetes en het verwijderen van hardleerse personen die de regels blijven overtreden.
74. De stad zal eigenaars meer aanzetten om hun woning via een sociaal verhuurkantoor te verhuren zodat het aanbod van woningen aan een sociale huurprijs op deze wijze verhoogt.
75. AG Vespa verwezenlijkt het grond- en pandenbeleid van de stad. Het koopt leegstaande, verwaarloosde of omgeving-verstorende panden op teneinde die als kwaliteitsvolle wooneenheden terug op de markt te brengen. De ontwikkelingen die AG Vespa uitvoert zijn steeds complementair aan de private sector. In geen geval zal AG Vespa in de plaats van de reguliere private markt treden.
76. AG Vespa zal in opdracht van het stadsbestuur deze legislatuur ook experimenteren opzetten met alternatieve woonvormen (kangoeroe-wonen, groepswonen,..) teneinde typologieën te ontwikkelen die aan reële woonbehoeften kunnen voldoen, en de weg te openen voor vergelijkbare private ontwikkelingen.
77. Het vastgoed uit het stedelijk patrimonium dat extern kan worden geëxploiteerd, wordt door AG Vespa maximaal ingeschakeld voor verhuur aan derden.

2. Veilige stad

Het leven in een grootstad brengt onvermijdelijk veiligheidsproblemen met zich mee. Die realiteit mag echter nooit leiden tot defaitisme, integendeel. Het is een aansporing om als stad maximaal in te zetten op veiligheid. Het waarborgen van ieders veiligheid is de primaire overheidsopdracht. Veiligheid is voor de stad daarom een horizontale doelstelling die verweven is met elk beleidsdomein. Veiligheid is voor elke stadsdienst een prioriteit in de volgende legislatuur. Een eerste aandachtspunt daarbij is de drugsproblematiek. Antwerpen is door de aanwezigheid van de haven het centrum van de drugshandel in Vlaanderen, maar ook in Europa. Bovendien brengen die drugs veel overlast en kleine criminaliteit met zich mee. Daar tegen optreden en de effecten van drugsmisbruik mitigeren, wordt een integrale taak van alle betrokken diensten en actoren.

1. Politie

Onder het gezag van de burgemeester draagt de Antwerpse politie bij tot de maatschappelijke veiligheid door het verzekeren van een excellente politiezorg. Zij stelt zich daarbij als dynamische en kleurrijke politie dienstbaar en integer op door competent en actiegericht te handelen.

78. Via informatie en communicatie verhoogt de lokale politie de betrokkenheid van de Antwerpse districten op het gebied van veiligheid. Door de districten binnen de wijkwerking te erkennen als bevoorrechte gesprekspartner en op regelmatige basis te overleggen omtrent de specifieke veiligheidsproblematiek, wordt dit gerealiseerd. Op die manier kunnen de lokale noden van elk district – en van de wijken binnen dat district – worden overgemaakt aan de stad en kunnen gepaste maatregelen worden getroffen op districtsniveau.
79. De lokale wijkwerking van de politie wordt op deze wijze door de districten mee opgevolgd. Politie en district overleggen regelmatig om overlastproblemen op te lossen. De districten worden als partner ingeschakeld in initiatieven van buurtregie om tot een integraal veiligheidsbeleid te komen.
80. De lokale politie behoudt haar wijkwerking in iedere wijk en bouwt deze verder uit door:
  - te streven naar minimale en vereenvoudigde administratieve werkprocessen zodat de wijkagenten zoveel mogelijk ingezet kunnen worden voor hun kerntaken en te voet/met de fiets in het straatbeeld aanwezig kunnen zijn;
  - maximaal in te zetten op een geïntegreerde interne werking;
  - de externe samenwerking verder te optimaliseren;
  - het voorzien van de juiste ondersteuning voor de wijkagent.

Meer blauw op straat draagt op zich niet bij tot een veiligheidsgevoel. Wel meer blauw dat mensen aanspreekt en voor mensen aanspreekbaar is.

81. We werken aan een optimale wijkwerking, die zich formaliseert in een samenwerking tussen burgers, wijkwerking en politie om de problemen op maat van iedere wijk aan te pakken. De politie moet mensen actief aanspreken. Op die manier blijft de tevredenheid van de burger gewaarborgd.
82. Een doordacht drugsbeleid wordt in samenwerking met hulpverleningsinitiatieven uitgerold en richt zich op drie sporen: een repressieve reductie van het aanbod (aanpak drugshandel en -verkeer) waardoor de straatprijs stijgt, een curatieve aanpak om de overlast veroorzaakt door de stijgende prijs op te vangen (gerichte inzet van politie voor overlast en kleine criminaliteit) en een preventief beleid om de vraag te verminderen (therapie, sociaaleconomische maatregelen en bewustmaking op zeer jonge leeftijd).
83. Dealers, verslaafden en kleine criminelen verdwijnen niet zolang de georganiseerde bendes en de drugstrafiek niet worden aangepakt. Hiervoor dient het protocolakkoord met het Antwerpse parket, de federale gerechtelijke politie en de lokale politie van Antwerpen herzien te worden. Dit bestuur zal de (internationale) drugshandel hard aanpakken.
84. De lokale politie vermindert de drugsoverlast en de druggerelateerde criminaliteit op het Antwerpse grondgebied en verhoogt de leefbaarheid en het veiligheidsgevoel door onder meer:
  - de gerechtelijke onderzoekscapaciteit voor de aanpak van de lokale drugshandel (straat- en huisdealers) te verdrievoudigen zodat drugverkopers en cannabisplantages adequaat worden opgespoord;
  - ontmanteling van criminele “familie”-netwerken door middel van kaalplukonderzoek;
  - de occasionele druggebruikers te ontmoedigen via het GAS-reglement (zoals in het verleden reeds succesvol gebeurde in de prostitutieproblematiek) en de problematische druggebruikers consequent door te verwijzen naar de resultaatgerichte hulpverlening;
  - het buitgericht onderzoeken te intensifiëren om de versmelting tussen ‘onderwereld’ en ‘bovenwereld’ bloot te leggen en zicht te krijgen op de verdachte financiële stromen die door de stad lopen;
  - de interne en externe samenwerking van alle overheidsdiensten verder te optimaliseren.
85. We verminderen het aantal woninginbraken door in te zetten op technopreventief advies om woningen beter te beveiligen. Daarnaast zetten we in op een geïntegreerde, kwaliteitsvolle en creatieve aanpak van het fenomeen zodat het politieoptreden, de ophelderingsgraad en het veiligheidsgevoel van de bur-

ger verbeteren. Tevens wordt er overleg met de buurgemeenten over dit fenomeen opgestart.

86. De lokale politie optimaliseert de operationele capaciteit om te kunnen blijven voldoen aan de steeds stijgende maar gerechtvaardigde behoeften van de burger door:

- na te gaan binnen welke functionaliteiten capaciteitswinst gegenereerd kan worden;
- na te gaan welke werkprocessen geoptimaliseerd kunnen worden;
- het ontwikkelen van een performantere dienstorganisatie die meer effectiviteits- en efficiëntievoordelen biedt.

Op die manier kan de operationele beschikbaarheid, zichtbaarheid, aanspreekbaarheid en slagkracht op het terrein worden verbeterd.

87. Rekening houdend met de demografische en maatschappelijke ontwikkelingen, blijft de (interventie)politie maximaal in het straatbeeld aanwezig en is zij voor de meest dringende oproepen onmiddellijk ter plaatse. Dit kan door het optimaliseren van de organisatiestructuur en de dienstorganisatie zodat permanent voldoende interventiecapaciteit op het Antwerps grondgebied aanwezig is en door het voorzien van de juiste ondersteuning (ICT) voor de interventie medewerkers.

88. De stad wil dat de lokale politie sneller kan inspelen op de maatschappelijke realiteit. De stad wil dat de politie hiervoor permanent over een afzonderlijke operationele capaciteit beschikt die haar, zonder afbreuk te doen aan de reguliere werking, in staat stelt om:

- op een continue wijze te werken aan de variërende korpsprioriteiten;
- opduikende fenomenen projectmatig aan te pakken, bijvoorbeeld de veiligheid op het openbaar vervoer en in premetrostations;
- onverwachte gebeurtenissen zo snel mogelijk om te buigen naar een beheersbare situatie.

89. De lokale politie exploiteert alle mogelijke aanwijzingen en opsporingsindicaties maximaal. Daartoe wordt de researchwerking verder geoptimaliseerd door:

- voldoende en bekwame gerechtelijke capaciteit te voorzien voor een geïntegreerde aanpak van de prioritaire criminaliteitsfenomenen;
- het verder ontwikkelen en inbedden van een researchmanagementsysteem dat een kwaliteitsvolle opvolging en tijdige afhandeling van de gerechtelijke dossiers mogelijk maakt;
- het voorzien van de juiste ondersteuning voor de rechercheur.

90. De tevredenheid van de burger blijft gewaarborgd en de individuele contacten met de politie worden afgestemd op de noden van iedere burger. Tot dat doel wordt de onthaalwerking van de lokale politie verder versterkt door:
- het concept van optimale kanaalkeuze verder uit te bouwen;
  - het professionaliseren, uniform maken en integreren van de verschillende onthaal- en contactpunten;
  - het voorzien van de juiste (ICT-)ondersteuning voor de onthaalmedewerkers.
91. De lokale politie benadert de slachtoffers van misdrijven maximaal en met voldoende empathie en contacteert hen ook daarna zodat de nodige psychologische bijstand en de juiste informatie omtrent de politionele- en justitiële nazorgwerking kan worden verstrekt.
92. De stad wil dat de lokale politie haar opgebouwde expertise in het kader van ordehandhaving verder optimaliseert. Hiertoe wordt blijvend geïnvesteerd in rekrutering, selectie, opleiding en uitrusting van deze eenheden.
93. De lokale politie is een volwaardige partner in het verkeersbeleid en levert een fundamentele bijdrage aan de verkeersveiligheid, leefbaarheid en mobiliteit op het grondgebied van Antwerpen. De stad zet verder in op het opmaken van een verkeersveiligheidsplan als annex bij het zonaal veiligheidsplan.
94. De stad wil dat de lokale politie een beter geïntegreerd informatiebeheer voert over onveiligheid, leefbaarheid, criminaliteit en politiewerking. Dit kan door de kwaliteit van de geregistreerde gegevens te verbeteren, de bekomen informatie te verrijken, te analyseren, te verspreiden en op basis daarvan beter gefundeerde beslissingen te nemen. We streven ernaar dat dit informatiebeheer onderdeel wordt van een bredere administratieve gegevensbank.
95. De lokale politie versterkt haar imago van een moderne dienstverlenende organisatie door haar communicatiebeleid verder te optimaliseren. Dit kan door:
- het ontwikkelen van communicatie-initiatieven die de dienstverlening van Lokale Politie Antwerpen verder bekend maken;
  - het ontwikkelen van initiatieven om een correcte beeldvorming te bekomen door actief gebruik te maken van alle mogelijke kanalen;
  - het organiseren van een betere informatiedoorstroming en -ontsluiting binnen de organisatie;
  - het aanbieden van communicatie op maat van de medewerkers;
  - het verbeteren van de voorbeeldfunctie door constant te werken aan de wijze waarop zij zich in het publiek gedraagt.
  - klachten van burgers adequaat te laten behandelen door de klantendienst.

96. De lokale politie profileert zich als een aantrekkelijke werkgever en bereikt een kwaliteitsvol evenwicht tussen de belangen van de politieorganisatie en de belangen van de medewerker. Het HR-beleid wordt daarom verder gemoderniseerd door:
- het ontwikkelen van een instroombeleid dat rekening houdt met de reële personeelsbehoefte voor het vervullen van iedere taak en de jaarlijkse voorziene uitstroom van mensen en kennis;
  - het ontwikkelen van een professioneel retentiebeleid dat een fundamentele bijdrage levert aan het welzijn van iedere medewerker, bijvoorbeeld het onderzoeken van een kinderopvang met flexibele uren gekoppeld aan of in de buurt van politiekantoren;
  - het optimaliseren van de personeelsadministratie;
  - werk te maken van kennis- en ervaringsoverdracht door ervaren politiemensen en ervaren administratieve en logistieke mensen aan nieuwe collega's.
97. De stad wil dat de lokale politie een kleurrijke dienst is die aandacht besteedt aan diversiteit binnen en buiten haar organisatie. Hiervoor zal de bestaande diversiteit binnen het korps in kaart worden gebracht en zal een geïntegreerd diversiteitsbeleid binnen een globaal HR-beleid ontwikkeld worden. We beseffen dat inspanningen in het verleden onvoldoende resultaat hebben opgeleverd en dat we daarom moeten werken aan de competenties van Antwerpenaren van allochtone origine om de politieopleiding succesvol te kunnen aanvatten. Dit om een optimale werking van de politie in het Antwerpen van vandaag en morgen te bekomen.
98. De lokale politie moderniseert haar financieel en logistiek beleid verder door transparante processen en procedures te ontwikkelen waardoor de juiste middelen tijdig bij de juiste diensten terecht komen. Op die manier wordt de reguliere en projectwerking maximaal ondersteund en de continuïteit van de dienstverlening gewaarborgd.
99. De stad wil dat de werking van de lokale politie in lijn blijft met de waarden en normen van de geïntegreerde politie en met de A-waarden van de stad. De lokale politie zal hiertoe een geoptimaliseerd en geïntegreerd integriteitsbeleid ontwikkelen binnen het globaal HR-beleid.
100. De lokale politie volgt de digitale evoluties op de voet en stimuleert het gebruik van technologische innovaties bij het beheren van de organisatie en de aanpak van onveiligheidsproblemen. De interne en externe dienstverlening kan op die manier worden geoptimaliseerd. Bovendien betekent dit ook een betere bereikbaarheid via PC en sms, wat belangrijk is voor onder meer slechthorenden. Dit houdt in het digitaliseren van de werkprocessen die op termijn een effectiviteits- en efficiëntievoordeel opleveren én van de politietechnieken- en tactieken die een meerwaarde bieden in de strijd tegen de criminaliteit. Camera's met nummerplaatherkenning op strategische plaatsen kunnen bijvoorbeeld helpen om de grotere en georganiseerde criminaliteit in te dijken.

101. De stad en lokale politie overleggen met het parket voor het uitwerken van creatieve oplossingen om ook voor kort veroordeelden strafuitvoering te voorzien.
102. Een buurtinformatienetwerk (BIN) is een zeer geschikte manier om de Antwerpenaar actief te betrekken bij de veiligheidszorg. De BIN's dienen intensief betrokken te worden bij het opmaken van de veiligheidsplannen en bij het maken van praktische afspraken over het "samen leven" in de buurt. De participatie van de buurtbewoners levert een ontegensprekelijke meerwaarde op om onveiligheid in een buurt aan te pakken. Er zijn momenteel 30 BIN's actief. Sommige van deze BIN's richten zich zeer specifiek tot bepaalde doelgroepen zoals zelfstandigen, apothekers, senioren en zelfs de jachthaven.
103. Malafide handelaars, de illegale economie en frauduleuze zaken worden aangepakt via een gecoördineerde, horizontale benadering: doorgedreven sociale, economische en fiscale controles, onderzoek van verdachte geldstromen, gerichte politionele acties, samenwerking met parket, arbeidsauditoraat, de Dienst Vreemdelingenzaken,... Dit laat toe om deze maatschappelijk en economisch ontwrichtende praktijken kordaat een halt toe te roepen. Er wordt een speciale taskforce opgericht die de controles inzake voedselveiligheid, fiscale fraude en politionele acties coördineert. De voorwaarden in het vestigingsreglement voor het verkrijgen van een uitbatingsvergunning voor onder meer belwinkels, internetcafés, nachtwinkels, videotheken, club-vzw's, shisha-bars, wedkantoren, seksinrichtingen,... worden verstrengd, o.a. door het vragen van een sterker gefundeerd politioneel advies. Zo wordt eerlijke handel en concurrentie gegarandeerd.
104. We hanteren een nultolerantie voor alle vormen van geweld (dus ook voor bijvoorbeeld gay bashing, seksuele intimidatie, geweld tegen senioren, happy slapping, steaming en afpersing,..) en maken een actieplan voor het aanpakken van geweld tegen publieke dienstverleners.
105. We werken aan de uitbreiding van de GAS-boetes. Er komen maximale boetes voor recidivisten en de verlaging van de leeftijdsgrens tot 14 jaar wordt toegepast. Het begrip "overlast" moet in het belang van de rechtszekerheid duidelijk gedefinieerd worden voor een correcte toepassing van de GAS-boetes. Ook de combitaks en alternatieve sancties worden ingezet. Dit in het belang van proportionaliteit en rechtszekerheid.
106. Jongerencriminaliteit krijgt een hoge prioriteit en wordt kordaat aangepakt. Te laat ingrijpen verkleint de kansen op een succesvolle maatschappelijke integratie van jonge overtreeders.
107. Er wordt sterker gefocust op de achterliggende oorzaken van jeugddelinquentie. Een goed sociaal beleid begint bij het gezin. Preventie en de aanpak van intrafamiliaal geweld is hierbij essentieel.
108. De stad streeft naar meer opvangcapaciteit voor de detentie van minderjarige criminelen.
109. De stad bepleit de oprichting van een gesloten centrum voor criminele illegalen.

110. De stad kiest voor de verdere uitbouw van het cameranetwerk wanneer dit een meerwaarde betekent bij het bestrijden van criminaliteit en overlast, en dus na een grondige voorstudie. Het gebruik van mobiele camera's wordt overwogen om tijdelijke problemen op te lossen. De stad investeert verder in slimme camera-software.
111. Om het gevoel van straffeloosheid aan te pakken wordt samen met het parket onderzocht hoe het systeem van onmiddellijke dagvaarding (momenteel van toepassing voor winkeldiefstallen en wapendracht) kan worden uitgebreid naar andere misdrijven.

2. Ruimtelijke veiligheid

Criminaliteit ontstaat door een samenloop van omstandigheden. De potentiële dader gaat maar over tot de daad wanneer er zich een potentieel slachtoffer aanbiedt, de pakkans laag is en de strafmaat beperkt of afwezig. Door alvast de criminaliteit-faciliterende factoren in de openbare ruimte zoveel mogelijk weg te werken, wil de stad criminaliteit op een duurzame wijze verminderen.

112. Principes van veilig ontwerp en beheer van publieke ruimtes maken integraal deel uit van het veiligheidsbeleid. Districten kunnen zich hierin laten adviseren door gespecialiseerd personeel van de stad.
113. In het kader van de ruimtelijke veiligheid worden "veiligheidsincidenten" d.m.v. een GIS (Geografisch Informatiesysteem) in kaart gebracht. Op die manier kunnen deze incidenten geanalyseerd worden. Zo kan er op deze plaatsen in de kwaliteit en het ontwerp van het openbaar domein, de aanpak van verkrotte en leegstaande woningen en de aanpak van overlastpanden ingegrepen worden.
114. Adequate verlichting en zichtbaarheid verhogen de sociale controle en het veiligheidsgevoel. In de Antwerpse parken kan dit, eventueel gecombineerd met de introductie van camerabewaking, waar mogelijk kwalitatieve horecazaken aantrekken. Het Stadspark krijgt hierin prioriteit, met respect voor het karakter als monument.
115. Op onveilige plaatsen is het belangrijk om parallel aan een kordate politionele aanpak de oorzaken van overlast en criminaliteit in kaart te brengen en sociaal en ruimtelijk aan te pakken om zo problemen duurzaam op te lossen. Een veilige buurt is ook een levendige buurt. De stad zet in op het aanmoedigen van buurtwinkels, lokale horeca en een harde aanpak van leegstand en verkrotting via een verhoging van de krottaks en – uiteindelijk – door onteigening. Ruimtelijke veiligheidsplannen worden opgemaakt voor probleempunten.
116. Bij stadsontwikkelingsprojecten en de vernieuwing van de publieke ruimte en gebouwen zullen steeds elementen van veiligheid ontwerpmatig geïntegreerd worden: goede verlichting, het vermijden van obstakels waarachter men zich kan verschuilen, sociale controle,... We monitoren constant de "staat van de stad". Het uitvoeren van snelle herstellingen aan vernield openbaar patrimonium is prioritair.

117. De sluikstortcel volgt meldingen stipt op en gebruikt het GAS-reglement om kordaat boetes uit te schrijven.
118. Inbraakbeveiliging begint bij een goed ontwerp en een uitvoering met de juiste materialen. We onderzoeken hoe we hiervoor bij bouwvergunningen een stadsbreed (juridisch) toetskader kunnen ontwikkelen naar analogie met de toegankelijkheidsnormering.

3.Brandweer

Brandweer is een dienst waarvan iedereen hoopt om er nooit beroep op te moeten doen. Maar wanneer dit toch nodig is, zijn snelheid en efficiëntie belangrijk. De stad bewaakt de huidige kwaliteit van interventie, en wil de brandweer nog meer preventieve dienstverlening laten doen.

119. De modernisering van de brandweerposten wordt verdergezet. Er wordt onderzocht waar eventueel nieuwe posten nodig zijn.
120. Ook de brandweer evolueert naar een meer dienstverlenend korps. Naast andere taken zet ze bijvoorbeeld nog meer in op doelgroepgerichte preventie, onder meer bij kinderen, studenten en senioren en via de brandpreventieadviseurs bij bewoners thuis.
121. We onderzoeken of we de retributies voor brandweeraadvies kunnen afschaffen met behoud van de kwaliteit van de dienstverlening.
122. De stad zal de maatschappelijke veiligheid op een proactieve manier benaderen. Een cruciaal onderdeel hiervan is de risicoanalyse. De stad wil dat de brandweer de bestaande risico's op het grondgebied in kaart brengt en de toekomstige in te plannen risico's op objectieve wijze analyseert.
123. Om tot een performant informatiebeheer te komen, zal de brandweer krachtig inzetten op de uitbouw van de operationele en bestuurlijke informatievoorziening. Op die manier kunnen alle gegevens snel en gecoördineerd, zowel voor, tijdens, als na incidenten, beschikbaar gesteld worden.

3. Mobiele Stad

De hoeksteen van het mobiliteitsbeleid wordt gevormd door een slim, kwaliteitsvol en veilig wegennetwerk. We zetten in op de bereikbaarheid van de stad en de haven door in samenwerking met andere overheden werk te maken van oplossingen voor het hogere wegennet. We leggen een heldere en leesbare hiërarchie van wegen vast die de doorstroming van het verkeer in en uit de stad garandeert. We maken ons wegennet ook slimmer door maximaal in te zetten op dynamische verkeerslichten en – signalisatie die groene golven creëren op de verschillende verkeersassen. In woonstraten en in de buurt van scholen is het mobiliteitsbeleid gericht op veiligheid en leefbaarheid en willen we het STOP-principe toepassen.

De stad maakt werk van een betere informatievoorziening voor alle vervoerswijzen en voor alle verplaatsingsmotieven. Zowel voetgangers, fietsers, automobilisten als gebruikers van het openbaar vervoer hebben recht op betere reisinformatie. De stad streeft naar een optimale mix van vervoersmiddelen waarbij elk vervoermiddel op zijn sterke punten wordt uitgespeeld. Zo kunnen mensen de beste keuze maken in functie van hun verplaatsingsmotieven. We voorzien in voldoende alternatieven opdat de Antwerpenaar zich op andere manieren dan met de auto kan verplaatsen binnen de stad.

De volgende jaren starten er in Antwerpen verschillende werken die een grote impact zullen hebben op de bereikbaarheid van de stad en de haven. Er zal daarom nood zijn aan een doorgedreven gecoördineerde en systematische aanpak van de verwachte hinder. Daarbij hebben we bijzondere aandacht voor een goede afstemming van infrastructuurwerken en de uitrol van positieve alternatieven.

We streven naar een duurzame stedelijke mobiliteitscultuur die op een realistische manier wordt uitgerold en draagvlak verzekert bij bewoners en bezoekers. In de uitvoering van ons beleid hebben we bijzondere aandacht voor een goede afstemming en samenhang van de verschillende maatregelen. We maken met gelijke kracht werk van de uitvoering van maatregelen die de bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid op ons wegennet ten goede komen en elkaar wederzijds aanvullen. We versterken het effect van infrastructurele ingrepen door tijdig te voorzien in volwaardige alternatieven voor de automobilist en een waaier van begeleidende maatregelen die de reiziger in Antwerpen naar de beste vervoerskeuze leiden.

1. Te voet

De eerste wijze waarop we ons als kind voortbewegen is door te kruipen, te wandelen en daarna te lopen. Als stadsbestuur geven we daarom eerst en vooral aandacht aan die zwakke, meest ecologische weggebruiker. Niet alleen in parken en op pleinen, maar ook bijvoorbeeld in de buurt van scholen. We werken verder aan de “Via Sinjoor” en maken hiermee op termijn een continue wandelweg van het Centraal Station tot aan de Schelde.

124. Voor dit stadsbestuur is ieder verkeersslachtoffer één te veel. Om een maximale verbetering van de verkeersveiligheid te bekomen, willen we onze middelen selectiever en gericht inzetten. We geven prioriteit aan gebieden en locaties waar de objectieve verkeersonveiligheid het grootst is. Daarnaast willen we nog

meer werk maken van een integrale aanpak. We werken aan een samenhangend pakket van maatregelen binnen de vier pijlers van het verkeersveiligheidsveld: educatie, infrastructuur, handhaving en betrokkenheid.

125. We geven prioriteit aan het aanpakken van gevaarlijke kruisingen tussen voetgangersverkeer en openbaar vervoer.
126. Ook tijdens de winter moeten de wegen en de fiets- en voetpaden veilig zijn voor de gebruikers. De stad sensibiliseert de bewoners om hun verantwoordelijkheid te nemen en hun voetpad te onderhouden. De stad faciliteert bewoners(groepen) die zelf initiatief nemen om het openbaar domein proper en veilig te houden.
127. Bewoners en bezoekers die onze stad te voet willen doorkruisen, helpen wij op weg met de juiste informatie over wandelroute- en tijd.
128. We streven naar het opzetten van een verkeerssignalisatie met tijdsregistratie voor voetgangers. In het kader van de groene golf op de Leien willen we dit systeem daar prioritair realiseren.

2. Met de fiets

De stad wil op het fietsverkeer blijven inzetten als volwaardige verplaatsingsmodus. Verkeersveiligheid voor fietsen blijft een prioritaire doelstelling. We vergeten ook niet dat al die fietsen op een goede en veilige wijze moeten kunnen worden gestald, of dat nu thuis is of op verplaatsing. Op sommige plaatsen krijgt de fiets een eigen ruimte op de rijweg, op andere zorgen we voor veiligheid binnen een gemengd gebruik van de straat.

129. De stad stelt een fietsplan op dat verder werk maakt van het “verfietsen” van Antwerpen. Belangrijk hierbij is te bekijken waar het fietspadennet en andere wegennetten ontvlochten kunnen worden ter verbetering van de veiligheid en het gebruikscomfort. Het stedelijk fietsbeleid houdt rekening met de opkomst van de elektrische fiets en onderzoekt het faciliteren van dit vervoermiddel zodat bijvoorbeeld senioren (fiets)mobiel kunnen blijven.
130. De stad geeft prioriteit aan fietspaden die makkelijk te volgen en comfortabel zijn. We zetten daarom in op het wegwerken van ontbrekende schakels, slechte stukken of conflictpunten met auto's. We geven daarbij voorrang aan schoolomgevingen inclusief scholen die aan gewestwegen liggen. We geven aandacht aan vlotte doorstroming en fietscomfort door het gebruik van asfalt en regelmatig onderhoud. De stad blijft inzetten op het sneeuw-, ijs- en bladvrij houden van de fietspaden.
131. We maken werk van meer (beveiligde) fietsstallingen en fietsbuurtparkings waar men fietsen 's avonds veilig kan stallen. We voorzien voldoende fietsbeugels en fietstrommels. Op plaatsen waar veel fietsen parkeren kunnen fietscarousels een oplossing bieden. Dit zijn grote trommels waar een groot aantal fietsen automatisch in geparkeerd kan worden. De toegang kan verleend worden d.m.v. de A-kaart.

132. De stad stemt het stedelijk fietsnetwerk beter af met het recreatieve en functionele fietsroutenet (fietsostrades) op provinciaal vlak. Het fietspadennet willen we fijnmazig maken door prioriteit te geven aan verbindingen tussen alle wijken en hun districtscentra. We zetten hiervoor onder meer in op fietsstraten, bijvoorbeeld parallel aan drukke wegen.
133. Het Rivierenhof wordt met een nieuwe voetgangers- en fietsverbinding over de Ring verbonden met Borgerhout.
134. De stad zet meer in op bewegwijzering, informatie en routeplanning voor fietsers. Bij wegenwerken, maar ook bij werken waar de werf tot op het openbaar domein komt, worden naast minderhindermaatregelen voor voetgangers ook altijd minderhindermaatregelen voor fietsers uitgewerkt.
135. De stad wil de Velo's naar de districten uitbreiden. We breiden het project geleidelijk uit volgens circulaire principes ("olievlek"). Hiervoor hebben we volgens een eerste raming uiteindelijk 200 extra stations en 2500 fietsen nodig. Ook de randgemeenten zijn welkom om mee in het systeem te stappen (Mortsel, Borsbeek, Schoten, ...).

3. Met het Openbaar Vervoer

Het openbaar vervoer kan en moet nog meer Antwerpenaren en bezoekers vervoeren. Het verminderen van de file- en parkeerproblemen is maar realistisch als de verkeersgebruiker via openbaar vervoer een beter alternatief aangeboden krijgt. Zo'n verleidingsstrategie kan enkel werken als het openbaar vervoer stipt, proper en veilig is. We nemen als stad actief ons deel van de verantwoordelijkheid hierrond op.

136. De stad start een overleg op met De Lijn rond een aantal thema's:
  - de veiligheid, reinheid en toegankelijkheid van de stations en de halteinfrastructuur;
  - de informatieverstrekking aan de reiziger;
  - de installatie van toegangspoortjes in premetrostations, met het oog op de veiligheid, de strijd tegen het zwartrijden en het verminderen van de overlast;
  - het aanbod van De Lijn aan de reiziger overdag en 's nachts;
  - de beveiliging van de tram- en busbeddingen voor overstekende voetgangers en fietsers;
  - de uitrol van het LIVAN-project, meer bepaald de ingebruikname van de premetro in het kader van onze ambities voor de ontwikkeling van de Turnhoutsebaan.
137. De stad wil dat De Lijn inzake vertramming in eerste instantie inzet op de verdere uitbouw van een stevig stedelijk netwerk van tramverbindingen in de stad. De vele plannen van De Lijn moeten in die zin gestroomlijnd worden en in de eerste plaats het stedelijk net versterken.

138. Een vlotte doorstroming, inclusief voorrang aan de verkeerslichten, zorgt mee voor een efficiënt OV-net.
139. Antwerpen zal meer wegen op het federale spoorbeleid, onder meer inzake het dossier van de 2de spoortoegang (die we ondergronds willen) tot de haven, de IJzeren Rijn en het voorstadsnet voor personenvervoer over het spoor.
140. In samenspraak met de gouverneur wil de stad een overlegplatform over mobiliteit met de randgemeenten opstarten.
141. De stad gaat het gebruik van de taxi promoten. We maken de taxi's meer zichtbaar in het straatbeeld (Yellow cabs) en gaan in een structureel overleg met de sector na hoe we het aanbod kunnen vergroten en verbeteren. Het TOV-ticket (Taxi en Openbaar vervoer) – goed voor een heenrit met tram of bus binnen de stad en een korting op de taxirit naar huis – wordt meer gepromoot. De stad onderzoekt ook andere vormen van individueel publiek vervoer, zoals de fietstaxi of riksja en de motortaxi.
142. Het aanbod van taxicheques voor mindervaliden blijft behouden. We werken samen met de Minder Mobielen Centrale om mindervaliden en minder mobiele senioren in hun mobiliteit te ondersteunen.
143. Waar mogelijk geven we de taxi's verder toegang tot de vrije busbanen.
144. We maken het op- en afhalen door taxi's mogelijk in zones die voor de bewoners gereserveerd zijn (bijvoorbeeld de Suikerrui, het MAS).

4. Met de auto

De auto heeft zijn plaats in de stedelijke mobiliteit afhankelijk van de bestemming en het motief. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen woon-werkverkeer en bezoekersverkeer. Transitverkeer houden we op het bovenliggende wegennet. Voor binnenstedelijke verplaatsingen voorzien we in voldoende alternatieven. We zetten prioritair in op het bestrijden van sluipverkeer.

Een heldere hiërarchie in de verschillende wegentypes vergroot de doorstroming van het verkeer en verbetert de leesbaarheid van het wegennet. De hoofdassen vormen de basis waarbinnen lobben van zone 30 met gemengd verkeer voorzien worden. Wijkcirculatieplannen ondersteunen zowel de ambitie om doorstroming van het autoverkeer te verzekeren, als die om de leefbaarheid in woonbuurten te verhogen. Snelheidsregimes moeten ondersteund worden door herkenbare en uniforme infrastructurele maatregelen.

De stad zal op een constructieve manier samenwerken met de Vlaamse regering aan oplossingen voor mobiliteit op het bovenlokale wegennetwerk in en rond Antwerpen.

145. Uitgangspunt hierbij is het door de Vlaamse Regering en stadsbestuur gesloten compromis dat beschreven is in het “Masterplan 2020, Bouwstenen voor de uitbreiding van het Masterplan Mobiliteit Antwerpen” dd. 28 september 2010 en de engagementen aangegaan in de overeenkomsten tussen Stad Antwerpen, NV BAM en Vlaams gewest in het kader van de overdracht van gronden; tussen Stad Antwerpen en NV BAM in het kader van de nutsleidingen en het stedelijk plein; tussen Stad Antwerpen en NV BAM in het kader van de meerwaarde van het Mexico-eiland; tussen Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en NV BAM in het kader van het bouwdok; en tussen Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen en NV BAM in het kader van de kaaimuren.
146. Op basis van de eindresultaten van de plan-MER Oosterweelverbinding wordt één van de vijf alternatieven gelicht. Parallel beoordelen we de ontwikkelings-scenario’s waarvan de meerwaarde voor de verkeersafwikkeling in de Antwerpse regio op dat ogenblik correct kan ingeschat worden (Zie Aanvullende Bijzondere Richtlijnen milieueffectrapportage, plan-MER Oosterweelverbinding, 26 juli 2012, blz. 5 (tabel)). De stad Antwerpen zal dan samen met de Vlaamse regering nagaan hoe een gefaseerde implementatie van concrete ingrepen beantwoordt aan de nood aan “snelle” oplossingen voor de Antwerpse mobiliteit.
147. Ondertussen zal de stad in overleg met de Vlaamse Regering nagaan welke projecten, die kunnen ingepast worden binnen het globaal Masterplan 2020, en die een substantiële verbetering van de mobiliteitsafwikkeling op het bovenlokale wegennetwerk in en rond Antwerpen tot gevolg hebben, nu reeds gestart kunnen worden, bijvoorbeeld de optimalisatie van de bereikbaarheid van de Liefkenshoek-tunnel en synergiën met andere mobiliteitsprojecten. Belangrijk daarbij is de snelheid van uitvoering, de kostprijs en de financierbaarheid van deze projecten.
148. Het stadscollege zal het initiatief nemen om de wijkcirculatieplannen op te stellen en ze na advies van de districten, ter goedkeuring voor te leggen aan de gemeenteraad, waarna ze kunnen worden uitgevoerd. Alle wijkcirculatieplannen worden daarom getoetst aan de hand van hun effect op de doorstroming. De stad mikt niet op het systematisch doorsnijden, knippen of versmallen van wegen met een doorstromingsfunctie in de stad.
149. De woongebieden die binnen de structurerende assen liggen worden geleidelijk zone 30, zodat de leefkwaliteit en de verkeersveiligheid van de bewoners maximaal gegarandeerd wordt. Om deze zone 30 af te dwingen wordt het wegbeeld waar nodig door verkeersbegeleidende ingrepen – zoals drempels en asverschuivingen – aangepast. Op die manier wordt het wegbeeld congruent met het snelheidsregime. In deze zone 30-wijken wordt fiets- en autoverkeer tevens gemengd. Het invoeren van een zone 30-regime gaat gepaard met het afschaffen van tal van verkeerslichten, het verdwijnen van de noodzaak tot zebrapaden,... Snelheidsregimes kunnen best ondersteund worden door herkenbare en uniforme infrastructurele maatregelen. We nodigen de districten uit om mee te doen.
150. Na het vernieuwen van de Scheldekaaien blijft een 50km/u regime behouden op de Scheldekaaien. Voor het centrale gedeelte tussen voetgangerstunnel en het Steen onderzoeken we een ondertunneling.

151. De stad wil het autodelen faciliteren, onder meer door het aantal parkeerplaatsen te verhogen.
152. De lopende projecten met mobiliteitsimpact worden geëvalueerd op basis van de nieuwe beleidsinzichten en kunnen – afhankelijk van de stand van zaken – bijgestuurd worden.
153. De stad stimuleert het bevoorraden van winkels buiten de spitsuren. Er wordt aangeraden indien mogelijk 's avonds, 's nachts of tijdens de vensteruren te leveren.
154. Bij evenementen zorgen we ervoor dat noodzakelijk verkeer, zoals medische hulpverleners die bij hun patiënten moeten geraken, kan doorstromen. We nemen dit op in de planningsdraaiboeken voor elk Antwerps evenement dat meerdere straten afsluit.
155. Met verdwijnpaaltjes en nummerplaatherkenning kan er meer gedaan worden om de binnenstad bereikbaar te houden voor wie er woont en goederen moet leveren, en ander autoverkeer te ontmoedigen.
156. Uit onderzoek blijkt dat goede informatieverstrekking voor de start van de reis meer effect heeft dan info die onderweg verstrekt wordt. De verschillende mogelijkheden, inclusief real time info en parkeertarieven, om Antwerpen te bereiken moeten interactief weergegeven worden. Dynamische parkeergeleiding en routegeleiding met doorstromingsinfo zorgen voor een vlotte doorstroming tijdens de reis.
157. De stad neemt de regie in handen voor een minderhinderaanpak bij infrastructuurwerken. Voor een gecoördineerde minderhinderaanpak werken we aan de afstemming van de verschillende werven, de ontwikkeling en implementatie van specifieke minderhindermaatregelen voor alle vervoermodi en de voorbereiding en uitvoering van de communicatie voor, tijdens en na de werken. Bij grote en langdurige werken in de stad gaan we op zoek naar vervangcapaciteit voor parkeerfaciliteit.
158. In functie van een vlotte samenwerking met de districten, zal de stad de toetsing aan de mobiliteitsvoorwaarden en aan het verkeersreglement voorleggen aan de gemeenteraad, waarna het district de plannen voor de heraanleg van het openbaar domein kan uitvoeren.
159. Antwerpen voert in stappen een lage-emissiezone in om, met het oog op de luchtkwaliteit, voertuigen die niet voldoen aan bepaalde milieunormen te weren in de kernstad binnen de ring. Uit recente onafhankelijke studies blijkt dat de sociale baten hiervan immens zijn. De stad kiest voor een systeem van camera's met nummerplaatherkenning om de Antwerpen inrijdende wagens te verifiëren en zo nodig te beboeten.

5.Parkeren

Een stad die meer bewoners aantrekt en meer duurzame binnenstedelijke verplaatsingen stimuleert, moet voorzien in de behoefte aan stallingsruimte. In die wetenschap tekent de stad de komende jaren een realistisch parkeerbeleid uit met specifieke aandacht voor de (bewoners)parkeerproblematiek. Voor bezoekers voorzien we (betalend) parkeren in concentrische cirkels rond en in de stad. Parkeerbeleid is de sleutel voor een mobiliteitsbeleid. De stad maakt werk van parkeergeleiding die zoekverkeer naar parkeerplaatsen vermijdt en het verkeer beter door de stad loodst.

160. Het aantal parkeerplaatsen zakt de komende 6 jaar niet. Waar mogelijk wordt er gestreefd naar het creëren van bijkomende kwalitatieve parkeerplaatsen. Het terugdringen van het autogebruik in de stad en de ambitie om tweeverdieners aan te trekken, zorgt immers niet voor een vermindering van de stallingsnoden. De stad evalueert het systeem van bewonerskaarten.
161. Over de stad worden parkeerlussen met correcte parkeerinformatie georganiseerd (aanrijtijd en aantal vrije plaatsen). Dit parkeersysteem past in een efficiënt en geïntegreerd verkeersmanagementsysteem dat de verkeersdrukke op de structurerende assen meet en communiceert voor een intelligente verkeerssturing. Nummerplaatherkenning kan verdwijnpalen activeren om buurtbewoners “badge”-loos toegang te geven tot de autoluwe straat waar ze wonen.
162. De stad zal nog meer inzetten op de parkeermakelaar, onder meer door het dubbel gebruik van (private) parkings te blijven stimuleren en verder te zoeken naar geschikte locaties voor buurt(fietsen)parkings.
163. We maken prioritair werk van het integreren van buurtparkings in nieuwe projecten.
164. De parkeermakelaar speelt een actieve rol in de ontwikkeling van (ondergrondse) buurtparkings.
165. Op plaatsen waar grote evenementen plaatsvinden worden specifieke evenementenparkings voorzien zodat de omliggende buurten ontlast worden. Concreet onderzoeken we hierbij een parkeerfaciliteit in de buurt van het Sportpaleis, Antwerp Expo en de Singel. We blijven fietsstallingen voorzien en leggen die, waar mogelijk, op aan de organisatoren van evenementen.
166. Voor de binnenstad wordt er een logisch parkeerbeleid uitgewerkt waarbij er voor bezoekers van de stad in hoofdzaak parkings worden gesitueerd op een grote parkeerlus (Leien – Eilandje – Kaaien – Zuid), die voldoende betaalbare parkeermogelijkheden bieden.
167. Aan de rand van de stad (kop Noorderlaan, Linkeroever, Permeke, Ring en R11,...) worden in combinatie met het openbaar vervoer (tram en voorstadnet op spoor) “park&ride”-zones voorzien waar gratis kan geparkeerd worden in combinatie met een ticket voor het openbaar vervoer. Deze randparkings kunnen ook door bewoners gebruikt worden als buurtparking.

168. We willen inzetten op micro-park&ride-plaatsen op de openbare vervoersassen die bezoekers/bewoners de mogelijkheid geven om het openbaar vervoer te nemen naar het centrum.
169. Waar mogelijk wordt haaks parkeren ingevoerd, gekoppeld aan het invoeren van het juiste snelheidsregime in functie van de verkeersveiligheid.
170. Aan het verkeersknooppunt 'Berchem Station' worden voldoende betaalbare parkeerplaatsen voorzien voor pendelaars. Daarnaast wordt op die locatie ook rekening gehouden met de ontwikkeling van het terrein van het voormalige Postsorteercentrum X.
171. Het aanbod parkeerplaatsen (in pandig en op de openbare weg) en de vraag naar parkeerplaatsen wordt in kaart gebracht d.m.v. een verkeersplanologische studie.
172. Bij elke heraanleg van straten of het aanpassen van verkeerssituaties (bijvoorbeeld invoeren van enkelrichting) wordt sterker rekening gehouden met de impact ervan op de ruimere omgeving op het vlak van verkeersstromen en parkeerplaatsen. Zo wordt er bijvoorbeeld een parkeerbalans opgemaakt. Het aanbod aan parkeerplaatsen dient afgetoetst te worden aan de gegevens uit de verkeersplanologische studie.
173. Bij nieuwbouwprojecten wordt er uitgegaan van een realistische, gedifferentieerde parkeernorm. Wij baseren ons hierbij op de Nederlandse CROW-kencijfers.
174. De stad moet een specifiek parkeerbeleid ontwikkelen voor vrachtwagens, lichte vrachtwagens, touringcars en motors, alsook de uitwerking van een autocarroute met dropzones. Samen met o.a. GAPA en het Gemeentelijk Havenbedrijf ontwikkelt de stad op Blue Gate en in de haven ten noorden van het Eilandje een kwalitatieve en veilige stalling voor vrachtwagens, met voorzieningen voor de chauffeurs.
175. Het veelvuldig foutparkeren voor inritten, op laad- en loszones en op parkeerplaatsen voor personen met een handicap zorgt voor veel ergernis. Parkeerplichtwachters die passeren kunnen hier niet tegen optreden en dit zorgt voor frustraties bij veel bewoners. Het uitbreiden van de vaststellingsbevoegdheid van parkeerplichtwachters kan hiervoor een oplossing zijn. De stad is vragende partij voor een wetswijziging die dit mogelijk maakt. In afwachting daarvan onderzoeken we of hiervoor GAS-boetes kunnen worden gehanteerd. In het andere geval vragen we de politie een hogere prioriteit toe te kennen aan de verbalisatie van deze feiten.

4. Lerende & werkende stad

1. Kinderen

De stad moedigt alle ouders aan om kinderen zo vroeg mogelijk (vanaf 3 jaar) naar school te sturen om schoolse achterstand te vermijden en anderstalige kinderen zo snel mogelijk vertrouwd te maken met de Nederlandse taal. Taalonderwijs met individuele leertrajecten moet een hoofdaccent blijven doorheen het basis- en secundair onderwijs, eventueel met inzet van extra leerkrachten. Een meting van de effectiviteit van het taalonderwijs in samenwerking met de inspectie draagt daar toe bij. Naast taal focussen we ook zo vroeg mogelijk op wiskunde en algemene talentontwikkeling van elk kind.

Er wordt een onderwijsmonitor gecreëerd die alle scholen van alle netten in Antwerpen jaarlijks meet op hun resultaten, hun kwaliteit en vooral op de leerwinst in functie van het resultaat (de daling van de schoolse achterstand is hierbij één criterium). In samenwerking met de databank voor sociale planning worden voor alle scholen jaarlijks schoolfiches opgemaakt die het profiel van de leerlingen en de evoluties daarvan in kaart brengen.

176. We streven op termijn naar de Barcelona-norm (33% van de kinderen 0-3 jaar) voor kinderopvang door de stad en de private sector, en doen een maximale inspanning om het aantal beschikbare plaatsen drastisch te verhogen, inclusief voor kinderen met een handicap. In functie van die noden moeten we in de stedelijke kinderopvang streven naar de hoogst mogelijke efficiëntie.
177. De stad ondersteunt startende crèches bij het zoeken naar de geschikte locatie en het opstarten van hun zaak. De stad zet nog meer in op de beroepsopleiding van startende ondernemers in de kinderopvang en overlegt met Kind en Gezin over de erkenning van deze startende ondernemingen. De stad ondersteunt ook de formules van bedrijfscrèches en onthaalouders. Ook wordt bekeken hoe het opvangaanbod buiten de kantooruren kan groeien.
178. Het Contactpunt Kinderopvang groeit uit tot een dienst die alle Antwerpse ouders vanaf het begin begeleidt in hun zoektocht naar opvang. Het reeds bestaande loket wordt een echt infopunt en zoekt actief mee naar beschikbare plaatsen. Het loket zal beschikken over een volledige inventaris van beschikbare plaatsen en zal de ouders begeleiden naar de plaats die het best aansluit bij hun keuze (IKG of niet-IKG, opvangouder of kinderkribbe, etc.).
179. De oprichting van Huizen van het Kind wordt ondersteund. De consultatiebureaus van het jonge kind in de verschillende wijken spelen hierin een cruciale rol. Dit alles gebeurt in nauw overleg met de stedelijke adviesraad opvoedingsondersteuning.

180. De stad waakt erover dat Nederlands de omgangstaal blijft in alle kinderdagverblijven, zowel met de kinderen als met de ouders. Alleen al in de binnenstad heeft meer dan 50% van de kinderen een andere thuistaal. Om de optimale kansen tot ontwikkeling te vrijwaren, moedigt de stad alle ouders aan om hun kinderen zo vroeg mogelijk naar school te sturen om schoolse achterstand te vermijden.
181. Zolang er bij kinderopvang toch wachtlijsten zijn, wordt voorrang gegeven aan werkende ouders – zowel tweeverdieners als alleenstaanden – en werkzoekenden die een opleiding volgen met als doel intrede in de arbeidsmarkt.

2.Onderwijs

Het stadsbestuur is van mening dat de komende 6 tot 10 jaar van levensbelang zullen zijn voor het onderwijs in Antwerpen en dus voor de toekomst van de stad. Kinderen zijn de grondstof voor de toekomst van onze samenleving. We moeten erin slagen een goed functionerend onderwijs te creëren voor een diverse samenleving. Daarom gaan we voor een integrale netoverschrijdende aanpak en stelt het stadsbestuur een Antwerps schoolpact voor waarbij we samen de uitdagingen voor het onderwijs in onze stad aanpakken.

Deze zijn:

- een proactieve structurele oplossing voor het capaciteitsprobleem en het nijpend tekort aan leraren;
- een kwaliteitsvol onderwijs waarbij we investeren in talentontwikkeling van alle kinderen en leer-en taalachterstanden bij de basis structureel aanpakken;
- een sterkere link tussen het onderwijs en de werkgelegenheid in onze stad, in de provincie, in Vlaanderen;
- een maatschappelijke verankering van onze scholen in de buurt waarbij brede buurtscholen de stad als krachtige leeromgeving benutten en streven naar een brede integratie in de onmiddellijke omgeving.

Essentieel voor de integratie is het uitdragen van een vorm van actief pluralisme, ongeacht het onderwijsnet. Het stadsbestuur ziet de verschillen tussen mensen als een verrijking. Maar wij bouwen in de lessen, waar mogelijk, sterkere accenten in rond gemeenschappelijke basiswaarden: wederzijds respect, vrijheid, democratie, de universele rechten van de mens zoals vrije keuze en vrije meningsuiting, gelijkheid man-vrouw, vrijheid van godsdienst en scheiding van kerk/staat en vrij wetenschappelijk onderzoek. Anderzijds moet aandacht geschonken worden in het levensbeschouwelijke onderricht aan de diversiteit van religies en levensbeschouwingen en de noodzaak aan een actieve dialoog, verdraagzaamheid, wederzijds respect en wederkerigheid.

182. De stad dringt er bij de Vlaamse decreetgever op aan om zo snel mogelijk de formule huur(koop) mogelijk te maken zodat met bekwame spoed nieuwe capaciteit kan worden gerealiseerd. Het uitgangspunt is een vrije schoolkeuze voor de ouders. Dit impliceert dat er voldoende capaciteit voor elk kind moet zijn,

zowel wat betreft de schoolgebouwen als het onderwijspersoneel. De stad coördineert en pre-financiert desgevallend over de netten heen om het tekort aan plaatsen aan te pakken. Daarom wordt er nieuwe capaciteit gecreëerd op die plaatsen waar er tekorten zijn of die sterk bevraagd worden.

183. Naast het capaciteitstekort is er ook een groot tekort aan leerkrachten. Er wordt een actief sensibiliserings- en rekruteringsbeleid voor het aantrekken van leerkrachten gevoerd.
184. Bestaande schoolgebouwen worden indien rendabel op termijn duurzaam, ecologisch en energiezuinig gerenoveerd.
185. We onderzoeken de opportuniteit van de valorisatie van waardevolle schoolsites als dit goedkoper is dan renovatie.
186. Scholen die over een bepaalde infrastructuur (zwembad, turnzaal, praktijklokalen, enz.) beschikken, worden aangemoedigd deze meer ter beschikking stellen aan andere scholen. Op die manier kan het gebruik van de schaarse ruimte optimaal benut worden. Het retributiereglement dient hiertoe aangepast te worden.
187. Kinderen met een handicap moeten, indien mogelijk en gewenst door de ouders van het betrokken kind, maximaal geïntegreerd worden in het gewone onderwijs.
188. De stad zet met veilige schoolrouteplannen maximaal in op verkeersveiligheid van en naar school.
189. Antwerpen is een havenstad, een industriestad, een stad voor technische knobbels. We herwaarderen het technisch en het beroepsonderwijs in de stad en steunen actief opleidingen die uniek zijn. We gaan bovendien met alle onderwijspartners op zoek naar extra ruimte voor technische campussen. De stad zal in nauwe samenwerking met de private sector een technische campus uitbouwen op het knooppunt van stad en haven/industrie.
190. Een aantal studierichtingen worden op Antwerps niveau netoverschrijdend hervormd in functie van een betere aansluiting op de arbeidsmarkt, zodat stages rechtstreeks kunnen leiden tot werk.
191. Er wordt in overleg met de Vlaamse overheid bekeken of in Antwerpen een pilotproject kan worden opgezet om het systeem van deeltijds werken/deeltijds leren uit te breiden naar de industrie. De stad kan hierin een belangrijke rol spelen om draagvlak te vinden bij partners uit het sociaal beleid, jongerenbeleid en de arbeidsmarkt. Het project "Samen aan de meet" is hiervan een voorbeeld.
192. Voor jongeren die alsnog hun secundair diploma niet zouden halen, zoeken we samen met de onderwijsraad, CVO's en de VDAB naar nieuwe mogelijkheden om hun competenties te ontwikkelen en te valideren.
193. Goed opgeleide onderhoudstechnici zijn cruciaal in het kader van het versterken van de concurrentiepositie en de verdere duurzame ontwikkeling van de hier gevestigde industrie. Daarom zal het onderwijsveld (zowel secundair als hoger

onderwijs) samen met de sector participeren in de oprichting van een competentiecentrum voor de kennis, ontwikkeling en verspreiding van onderhoudstechnieken. Dit binnen het kader van de Talentenfabriek.

194. De stad onderneemt netoverschrijdend initiatieven om de doorstroming doorheen de schoolcarrière te verbeteren en het zittenblijven te beperken.
195. Een verlengde schooldag is voor iedereen een meerwaarde. De stad wil een intense samenwerking uitbouwen met externe partners zoals bv. het deeltijds kunstonderwijs, cultuurverenigingen, privé-partners, ... Vooral voor leerlingen uit achterstandsgroepen kan dit een belangrijke stimulans zijn. Niet zozeer om jongeren “van straat te houden”, maar om kinderen, ook kansarme kinderen, via school de kans te geven om zich veelzijdig te ontwikkelen en hun talenten ten volle te ontplooiën.
196. Kennismaking met kunst en cultuur behoort tot de brede ontwikkeling van kinderen en jongeren. Kunst en cultuur dragen niet alleen bij aan talentontwikkeling op kunstzinnig en cultureel gebied, maar ook aan de persoonlijke en sociale ontwikkeling. Daarmee is cultuureducatie een onontbeerlijk element in het Antwerpse onderwijsbeleid, waar oog moet zijn voor het aanwezige potentiële talent, zodat verdere talentontwikkeling gestimuleerd wordt en doorstroming bevorderd wordt.
197. We zetten de strijd tegen schooluitval, die vaak begint met spijbelgedrag, onverkort verder. Een nultolerantie voor spijbelaars, kinderen die op jonge leeftijd van school gehouden worden en voortijdige schoolverlaters wordt gekoppeld aan laagdrempelige opvoedingsondersteuning die in de eerste plaats ouders bewust maakt van het belang van een goede opleiding en vorming voor hun kinderen.
198. Stageplaatsen zijn onmisbaar om leerlingen en werkzoekenden werkervaring te laten opdoen. De stad en het OCMW zoeken samen met de bedrijven naar de meest optimale manier van samenwerken.
199. De bestrijding van jeugdwerkloosheid wordt verdergezet door jongeren te stimuleren om verder te leren en een opleiding af te ronden. Het streefdoel moet zijn dat alle jongeren onder de 25 jaar een opleiding, een baan of een leer/werkplek vinden.
200. De stad wil alle kinderen gelijke kansen geven en spant zich daarom in om de concrete lokale inschrijvingspraktijk af te stemmen op de filosofie van het nieuwe decreet. We willen een representatieve samenstelling van de schoolbevolking in relatie tot de onmiddellijke omgeving. Belangrijk in het nieuwe inschrijvingsdecreet is het principe van een sociale mix. Op die manier krijgen alle kinderen dezelfde kansen. Daarnaast houden we meer rekening met het geografisch element. Met deze dubbele contingentering kunnen we dus ook niet-SES kinderen voorrang geven.
201. Het lokale overlegplatform (LOP) vervult een cruciale rol op het terrein. Zij leggen vast hoe de procedure zal verlopen en welke percentages in het licht van de contingentering zullen gebruikt worden. We streven naar een representatieve vertegenwoordiging van de verschillende bevolkingsgroepen in het LOP. De

stad zal ijveren voor een schoolpopulatie die alle kinderen – al dan niet kansarm – vertegenwoordigt.

202. Het doel van de brede buurtschool is een duurzame verankering in de buurt. Dit is het te volgen model voor het bouwen van nieuwe infrastructuur. Bij nieuwe ontwikkelingen wordt multifunctionaliteit en efficiënt ruimtegebruik vanaf de start meegenomen.
203. Buiten de lesuren moet het voor derden mogelijk zijn om (tegen betaling) gebruik te maken van de schoolgebouwen en/of infrastructuur. Het retributiereglement dient hiertoe aangepast te worden. Zo kan de school door het ter beschikking stellen van haar gebouwen en lokalen aan plaatselijke verenigingen (theater, sport, socioculturele verenigingen,...) mee bijdragen aan de gemeenschapsvorming in de eigen buurt. We maken van een speelplaats een speel- of buurtplein na schooltijd, en laten verenigingen uit de buurt gebruik maken van turnzalen en klaslokalen. Via het systeem van sleuteldragers stellen we infrastructuur open voor verenigingen en de buurt. Op die manier kan het gebruik van de schaarse ruimte optimaal benut worden.
204. Scholen, ouders, leerlingen, leraren, politie en stad streven samen naar het bannen van geweld, wapens en drugs op school. Een goed contact met de preventiediensten van de lokale politie is hiervoor essentieel. We werken verder aan een veilige schoolomgeving. De afgesloten protocolovereenkomsten moeten geëvalueerd worden en indien nodig bijgestuurd worden.
205. Antwerpen internationaliseert steeds meer op de schoolbanken. Het proces om iedereen deel te laten uitmaken van onze gemeenschap kan niet vroeg genoeg beginnen. Voor kinderen met een taalachterstand, is het probleem dubbel. Niet alleen hebben zij een moeilijke dagelijkse interactie met de omgeving, het is voor hen moeilijk om inhoudelijk te volgen op school, met al te vaak een onnodige leerachterstand tot gevolg. De stad stimuleert daarom kleuterparticipatie, met de focus op taal en leervaardigheden die kinderen zullen helpen succesvol te starten in het lager onderwijs. In het lager onderwijs dient een nog betere begeleiding en evaluatie van de anderstalige nieuwkomers te komen om ieder kind de juiste ondersteuning te bieden. Gezien de grote aantallen anderstaligen in scholen dringt een specifieke structuur zich op vanaf het 5de leerjaar. Hiervoor kunnen middelen van het flankerend onderwijsbeleid ingezet worden.
206. Antwerpen laat haar kinderen niet los. Daarom worden speciaal voor nieuwkomers nog extra taallessen en ondersteuning voorzien buiten de normale lesuren. Ouders worden hier actief bij betrokken, want ook voor hen is kennis van de Nederlandse taal belangrijk voor het slagen van hun kinderen. De stad zet verder in op projecten en organisaties die met vrijwilligers Nederlandse taallessen voor ouders en kinderen (ook uitgebreid naar weekends en vakantieperiodes) en/of huistaakbegeleiding aanbieden.
207. De begeleiding en evaluatie van anderstalige nieuwkomers in het basisonderwijs dient meer en beter gestructureerd te worden. Kinderen moeten fier zijn op hun vermogen goed en keurig Nederlands te spreken en te schrijven. Maar Antwerpen is tevens een wereldcentrum en moet die troef uitgespelen, ook in het onderwijs. Meertaligheid is belangrijk. Goede kennis van minimum twee

moderne vreemde talen moet extra gestimuleerd worden. Een taalportfolio, naar Europees model, die zowel het niveau van de kennis van het Nederlands, van moderne vreemde talen als van de thuistaal omvat, is een handig instrument om de talenkennis van elk kind in kaart te brengen. Daarnaast moet in de basisschool de focus gelegd worden op de ontwikkeling van vaardigheden inzake rekenkunde en wiskunde. Dit is essentieel voor het vermijden en wegwerken van leerachterstanden.

208. De stad stimuleert de netoverschrijdende samenwerking ten einde te voorzien in ochtend- en avondopvang voor kinderen van werkende ouders.

3.Studenten

We gaan van een stad met een universiteit en hogescholen naar een “studentenstad”. De stad zal alles in het werk stellen om een veel intensere kruisbestuiving tussen stad, universiteit en hogescholen te bereiken. Een metropool als Antwerpen moet op het vlak van voortgezet onderwijs een uitgesproken internationale ambitie hebben. We willen aantrekkelijk zijn voor buitenlandse studenten in het algemeen en meer specifiek in de sectoren waar we sterk in zijn, zoals de (creatief) economische richtingen.

209. Antwerpen heeft de ambitie om een aantrekkelijke en aangename studentenstad te zijn en wil zich kunnen meten met Leuven en Gent. De focus moet daarbij liggen op richtingen die in het profiel van Antwerpen passen, zoals creatieve (mode, design, architectuur, diamant, productontwikkeling, ...) en technische (maritieme, industriële, ...) opleidingen.
210. Studenten en hun vertegenwoordigingen worden nauwer betrokken bij de beleidsbeslissingen die een rechtstreekse impact hebben op hun verblijf in de stad. Door hen nu al te beschouwen als volwaardige burgers van de stad, stimuleren we hen om ook na hun studies in Antwerpen te blijven wonen.
211. Jongeren die starten met werken (o.a. afgestudeerden) worden ondersteund bij hun eerste zoektocht naar een aangepaste woonst in de stad. Bijvoorbeeld via kluswoningen, woningen “in casco” die AG Vespa aanbiedt of extra stimulansen voor wonen boven winkels.
212. Er zijn méér kwalitatieve huurkamers voor studenten nodig. De stad moedigt daarom private investeringen op de markt van de studentenhuisvesting aan.
213. De stad ondersteunt jong ondernemerschap door in samenwerking met de hoger onderwijsinstellingen een project op poten te zetten dat innovatief ondernemerschap vanuit de studenten aanmoedigt.
214. De stad zal een ondersteunende rol spelen in de communicatie tussen de diverse Antwerpse kenniscentra en het bedrijfsleven. Industriële valorisatie van wetenschappelijke kennis biedt het bedrijfsleven een toegevoegde waarde en plaatst het Antwerps onderzoek op de internationale kaart.

215. De stad zet meer in op de aanwezige expertise. Aan de instellingen kan worden gevraagd welke experts kunnen worden benaderd voor adviezen op economisch, sociaal, cultureel en recreatief vlak. Dat geldt evenzeer voor onderwijs, volksgezondheid, urbanisatie, marketing, veiligheid en integratie van allochtonen. Op die manier willen we de verhouding tussen academici en stadsbeleid bevorderen.
216. Initiatieven zoals de interfacedienst en het Universitair Centrum Antwerpen (UBCA), die zich bevinden op het raakvlak tussen de academische werelden en de bedrijfswereld, dienen uitgebreid te worden. Hoger onderwijs en bedrijfsleven ontwikkelen best samen een strategie voor de creatieve economie. Ook hier helpt de stad de contacten te leggen en neemt zij de succesvolle sectoren van de Antwerpse economie actief mee in haar city marketing.

4.Zelfstandige ondernemers

De stad hecht belang aan alle ondernemers en wil een beleid voeren dat zelfstandige ondernemers extra kansen geeft. Zelfstandig ondernemers – of het nu gaat om vrije beroepen of uitbaters van buurtwinkels, speciaalzaken, horeca of andere diensten – zijn voor de stad van belang. Zij voorzien in een aanbod voor de Antwerpenaar zelf en voegen authentieke accenten toe aan de economische uitstraling van onze stad. Daarom richten we onze inspanningen in het bijzonder op het stimuleren van een sterk ondernemerschap.

217. De papierwinkel voor het opstarten van een zaak wordt vereenvoudigd. De stad geeft een goede startersbegeleiding, ondersteuning en dienstverlening aan (beginnende) ondernemers via het ondernemings- en bedrijvenloket. Dit wordt nog geoptimaliseerd door het inzetten van een accountmanager.
218. De stad hecht belang aan haar lokale economie door ondernemers actief te betrekken bij het beleid en de implementatie van maatregelen die hen aanbelangen. Hierbij gaat er bijzondere aandacht naar goede communicatie en overleg in het kader van openbare werken.
219. Antwerpen wil zich nog meer opwerpen als dé shoppingstad van Vlaanderen. Om dit te bereiken, worden de winkelstraten gerevitaliseerd. Er wordt op een weloverwogen manier bekeken of stadseigendommen in winkelstraten niet kunnen worden gevaloriseerd. De bereikbaarheid en parkeermogelijkheden worden niet vergeten. Ook in de districten kiezen we voor sterke winkelkernen en aantrekkelijke markten.
220. De stad wil wettelijk erkend worden als toeristisch centrum. In overleg met de handelaars worden de openingsuren uitgebreid. Alle initiatieven van koopavonden om te shoppen en voor horecabezoek worden gestimuleerd.
221. Terrassen zijn een grote troef voor Antwerpen als bruisende stad. Het terrasreglement zal geëvalueerd worden in overleg met de sector.
222. De reglementering van de horeca moet vereenvoudigd worden. We streven tegelijk naar een vereenvoudiging van de vergunning en de reglementering voor horeca-uitbaters. Alle stedelijke vergunningen worden in één vergunning geïncor-

poreerd waaraan meteen ook één horecabelasting wordt gekoppeld die de bestaande vestigingsbelasting en tapperijtaxs vervangt.

223. We ontwikkelen een actiever beleid rond ambulante horeca, seizoens- en evenement-gebonden activiteiten.
224. In geval van overlast en tijdens bepaalde evenementen kan tijdelijk in bepaalde zones een verbod op alcohol in nachtwinkels na 22 uur en een verbod op het op straat consumeren van alcohol ingesteld worden.
225. De stad handhaaft strenge uitbatings- en vestigingsvergunningen voor imago-verlagende handelszaken.

5.Economie

In de razendsnel veranderende wereldeconomie waarin steden en regio's op het scherpst van de snee met elkaar concurreren is een efficiënte en meedenkende overheid een kritische succesfactor. Efficiëntie is nodig om te kunnen ondernemen zonder overbodige papierwinkel en te veel regeltjes. We moeten blijven investeren in onze wereldhaven, de diamant en de chemie. Tezelfdertijd maken we ons economisch weefsel meer divers en boren we de opportuniteiten in de creatieve economie (mode, design, media, universitaire spin-offs, ...), cleantech (duurzame energie en nutssector) maar ook diensten (gezondheidszorg) aan. In al die sectoren kunnen we duurzaam én met slimme technologie het verschil maken.

226. De band tussen bedrijfsleven en onderwijs wordt versterkt door het afstemmen van opleidingstrajecten op de noden van de industriële arbeidsmarkt. Hierdoor kan het technisch en beroepsonderwijs en het hoger onderwijs naadloos aansluiten bij de competenties die het bedrijfsleven nodig heeft. Lacunes in het onderwijsaanbod, zoals bijvoorbeeld een specifieke opleiding voor de chemische, maritieme, logistieke en diamantsector, moeten aangepakt worden. De industrie en de maritieme en logistieke sector wordt immers geconfronteerd met een acuut tekort aan goed opgeleide en gemotiveerde arbeidskrachten die over voldoende talenkennis beschikken. Stages in het bedrijfsleven en gastcolleges van specialisten uit het bedrijfsleven zijn waardevolle uitwisselingen. De stad faciliteert als go between de gesprekken tussen onderwijs en bedrijfsleven.
227. Spin-offs en pilootbedrijven krijgen alle kansen om te gedijen en door te groeien. De stad ondersteunt hier alle initiatieven en gaat op zoek naar geschikte ruimte voor deze bedrijven.
228. Op Petroleum Zuid komt een duurzaam bedrijventerrein “Blue Gate” met nieuwe watergebonden en innovatieve industrie en logistiek, en een onderzoeks- en incubatiecentrum duurzame chemie (HEXAGON). In het kader van het Witboek Nieuw Industrieel Beleid wordt werk gemaakt van een flankerend innovatiebeleid om ‘de Fabriek van de Toekomst’ te realiseren.
229. De stad zal er alles aan doen om de gangmaker te zijn in het FISCH-project, zodat de specialisatie in de chemiesector wordt versterkt en het industrieel weef-

sel in en rond Antwerpen op lange termijn wordt behouden. De stad werkt volop aan het behoud van de internationale industrie. In samenspraak met alle actoren zullen we een coherente langetermijnstrategie hieromtrent uittekenen. Antwerpen werpt zich op als trekker van de projecten van het “Witboek Nieuw Industrieel Beleid” van de Vlaamse Regering.

230. Wij ondersteunen Antwerp Headquarters om meer internationale ondernemingen en hoofdkwartieren naar Antwerpen te halen. Naast het zoeken van hoofdkantoren wordt ook ingezet op de retailsector, de marketing- en salesafdelingen en de shared service centers. Antwerp Headquarters legt contacten met bedrijven en sectororganisaties uit de diamantsector in de doellanden om de verankering van Antwerpen als diamantcentrum te benadrukken, nieuwe kantoren aan te trekken en de werkgelegenheid in de sector aan te zwengelen.
231. Op de best geschikte locaties wenst de stad ruimte te creëren voor grootschalige distributie en bovenlokale handel. Op de Boomsesteenweg, Bredabaan en aan de Noorderlaan wenst de stad hiervoor bijkomende ruimte te maken in de zones voorzien in het strategisch-Ruimtelijk Structuurplan Antwerpen. De bestaande situatie kan worden geregulariseerd en nieuwe ontwikkelingen kunnen worden toegestaan, op voorwaarde dat ze het interne stedelijk commerciële weefsel niet beconcurreren.
232. We erkennen het belang van internationale scholen in de Antwerpse regio voor onze economie. Er komt een speciaal expat-loket dat buitenlandse werknemers van bij hun aankomst helpt – bv. inschrijven via een betalend snelloket– zodat ze zich onmiddellijk in Antwerpen thuis voelen.
233. Er komt een actief beleid om leegstaande bedrijfs-, handels- en kantoorpanden te herbestemmen.
234. We verlenen en promoten de renovatietoelagen met focus op handelspannen in districtskernen. Ook veiligheids- en toegankelijkheidsinvesteringen komen in aanmerking.

6.Haven

De Antwerpse haven is, met haar industriële en logistieke bedrijven, de grootste werkgever van Antwerpen. Ze is meteen ook de grootste economische motor van het land. De stad vindt een hechte band met het Gemeentelijk Havenbedrijf van levensbelang en blijft voluit kiezen voor een stevige lokale verankering.

235. Het versterken van de concurrentiepositie van de Antwerpse haven én haar gebruikers is essentieel voor een duurzame tewerkstelling. De Antwerpse haven moet een betrouwbare, kwaliteitsvolle, duurzame en kosten-competitieve schakel zijn in de globale toeleveringsketen van verladers. Dat vergt een performant aanbod aan diensten en infrastructuur dat minimum op hetzelfde niveau staat als de onmiddellijke concurrenten binnen de range. Het Gemeentelijk Havenbedrijf legt zich daarbij in de eerste plaats toe op die diensten en infrastructuur die tot haar onmiddellijke invloedssfeer behoren. Maar het Gemeentelijk

Havenbedrijf is ook een actief belangenverdediger voor een brede set aan randvoorwaarden (vereenvoudiging van het handelsverkeer, vlotte mobiliteit naar het voor- en achterland,...) die tot de bevoegdheid van andere beleidsniveaus horen.

236. De stad en het Gemeentelijk Havenbedrijf ondersteunen projecten met een strategisch belang voor de Antwerpse haven in het kader van de Connecting Europe Facility (CEF) en de Trans-Europese netwerken. Dit om de rol van de haven als logistieke draaischijf in Europa te versterken.
237. Voor het gehele havengebied zal – in afwijking van de stedelijke bouwcode – een haven-specifieke code worden uitgewerkt. De code beoogt zowel een kwaliteitsvolle inrichting van het gebied als rechtszekerheid voor de vergunningsaanvrager en ondersteunt aldus de verdere haven-economische en industriële ontwikkeling.
238. Vanuit het eigen sterke merk “Haven van Antwerpen – Port of Antwerp” behoudt het Gemeentelijk Havenbedrijf een open blik op de omliggende havens binnen de range. De haven van Antwerpen voert in de eerste plaats een open dialoog met de andere Vlaamse havens Gent en Zeebrugge-Oostende, waarbij vormen van samenwerking worden bekeken. Deze samenwerking moet versterkend werken voor de logistieke troeven van Vlaanderen.
239. De haven zet naast uitbreiding ook in op inbreiding (uitbreiding binnen de huidige grenzen) en het aantrekken van minder ruimte-opslopende initiatieven om zo te komen tot een intensiever en efficiënter grondgebruik. Hierbij wordt voorkeur gegeven aan activiteiten met een hoge toegevoegde waarde.
240. Het afgebakend Antwerps maritiem gebied op Linker- en Rechteroever heeft een eenheid van bestuur door het Gemeentelijk Havenbedrijf. Met de MLSO zal het Gemeentelijk Havenbedrijf de verdere maritiem-industriële ontwikkeling in het daartoe bestemd gebied tot uitvoering brengen. De realisatie van de "Ontwikkelingszone Saeftinghe" wordt verder voorbereid en ingevuld.
241. De raad van bestuur van het Gemeentelijk Havenbedrijf speelt een belangrijke rol in het toezicht houden op, adviseren en controleren van het management van het Gemeentelijk Havenbedrijf. Inzake deugdelijk bestuur worden verdere stappen gezet door de raad van bestuur van het Gemeentelijk Havenbedrijf open te stellen voor externe bestuurders die aan bestuurdersverantwoordelijkheid een reële invulling geven. (Externe) bestuurders moeten een aantoonbare expertise hebben op het vlak van o.a. accountantscontrole, risicobeheer, HR-management en arbeidsverhoudingen, juridische zaken en corporate governance, nautisch-maritieme zaken, kennis van industrie, petrochemie en logistiek en openbaar bestuur. We beogen hiermee ook een denkproces over het functioneren van het Gemeentelijk Havenbedrijf in functie van de aan de haven gebonden economie.
242. We zijn als stad in symbiose met onze haven. We geven en creëren alle kansen voor de duurzame groei van de haven. Om het succes van de haven te bestendigen is duurzaamheid een must. De haven zal haar toekomstvisie enten op de drie P's: people/planet/profit. Inzetten op hernieuwbare energie en het opmaken

van een fijnstofactieplan zijn concrete aanzetten hiertoe. De stad werkt aan de toegankelijkheid van haar haven naar zee en hinterland. Ze wil ook de rol van Antwerpen als binnenvaarthaven versterken.

243. De haven behoudt haar voortrekkersrol op vlak van luchtkwaliteit en speelt deze verder uit. Zo is er ruimte voor intelligent energieverbruik en -productie. We verduurzamen het energiegebruik in de haven. Walstream wordt ook ter beschikking gesteld van zeeschepen i.p.v. het laten draaien van dieselmotoren. De stad steunt de uitvoering van het Brabo-project van Elia. We onderzoeken mee of en hoe bedrijven in het havengebied best hun overtollige warmte kunnen recycleren.
244. Het succes van de haven hangt samen met een performante werking van alle schakels in de nautische en logistieke keten: loodsen, slepers, sluiswachters, bootmannen en havenarbeiders. De stad zal zich inspannen om waar ze kan met alle betrokken overheden en stakeholders deze werking nog te verbeteren en in ieder geval blokkades van de haven te allen prijze te vermijden.
245. We buiten onze wereldhaven ook volledig uit als toeristisch visitekaartje. Met de ontwikkeling van het Eilandje en de Cadixwijk brengen we de historische band met haven maximaal in het straatbeeld. Tegelijk maken we de haven in het stadsbeeld zichtbaar als een aantrekkelijke werkplek. De stad organiseert samen met het Gemeentelijk Havenbedrijf initiatieven om de haven bekender te maken en aldus het maatschappelijk draagvlak te versterken bij een nationaal en internationaal publiek. Daarom vraagt de stad het Gemeentelijk Havenbedrijf haar inspanningen op dat vlak te intensifiëren.

7.Luchthaven

De stad gelooft in de toekomst van de regionale luchthaven als belangrijke ondersteuning voor de Antwerpse economie.

246. De stad zal de ondertunneling van de Krijgsbaan opvolgen. Om een rechtszeker investeringsklimaat te bevorderen, wil ze de plannen voor de LOM (Luchthavenontwikkelingsmaatschappij) en LEM (Luchthavenexploitatie maatschappij) zo snel mogelijk uitgevoerd zien. We verwijzen hierbij naar het Vlaams Regeerakkoord. Samen met de werken voor de aanpassing aan de luchtvaartveiligheidsnormen van de startbaan, wordt ook de ontwikkeling van een KMO/kantorenzone mogelijk gemaakt.

8.Toerisme

De stad wordt nationaal en internationaal gepromoot als creatieve stad, met een bruisend cultureel leven, gevarieerde uitgaansmogelijkheden, een rijk shoppingaanbod en tal van historische en toeristische trekpleisters. We zoeken de synergie tussen toeristische en economische promotie.

247. De stad speelt in op de internationale marketingtrends, maakt gebruik van actuele online en offline marketingtechnieken en zet in op internationale netwerking. De stad werkt hiertoe samen met toerismepartners als Toerisme Vlaanderen, de vzw Kunststeden Vlaanderen en de provincie Antwerpen. Ook internationale partners die Antwerpen in haar toeristische missie ondersteunen zullen betrokken worden.
248. Antwerpen verdient een bruisend nachtleven. Daarom hebben we, naast duidelijke afspraken met uitbaters, een aantal plaatsen nodig waar het nachtleven wat meer ruimte krijgt en uitgaan aantrekkelijker wordt door zaken te groeperen.
249. We bouwen het meeting- en beurzentoerisme verder uit met de Universiteit Antwerpen, de hotelsector en andere partners, en zetten samen in op een actieve werving van meerdaagse internationale events en congressen.
250. Een vernieuwde Koningin Elisabethzaal geeft opportuniteiten voor een hernieuwde focus op congres- en evenemententoeerisme.
251. We scheppen de voorwaarden voor de duurzame ontwikkeling van het beurzencomplex Antwerp Expo, met aandacht voor de uitbreiding van de parkeerfaciliteiten.
252. Het Hotel en Congrescentrum Elzenveld wordt ingepast in het toerismeverhaal van de stad.
253. Antwerpen zal haar unieke situatie als stad aan de stroom optimaal uitspelen via het Red Star Line Museum, de herontwikkeling van het droogdokkenpark, de museumhaven, watergerelateerde events zoals de Tall Ships Race, de verschillende jachthavens,... We zetten maximaal in op zowel zeecruises als riviercruises in een versterkte samenwerking met het Gemeentelijk Havenbedrijf via Antwerp Cruise Port.
254. Antwerpen heeft nood aan een grote, kwalitatieve camping met tal van recreatieve mogelijkheden. Op Linkeroever is hiervoor voldoende ruimte. Deze camping krijgt deze legislatuur een vaste stek.
255. In overleg met de districten en de provincie werkt de stad lokale en groene toerismeprojecten (wandel- en fietsrecreatie) uit die ook de Antwerpenaar zelf stimuleren om zijn/haar stad, district of groene parels te verkennen. Antwerpen wordt daarnaast gepromoot als begin- of eindpunt en tussenstop voor fiets- en wielertoerisme. Er wordt daarbij ingespeeld op het feit dat er zich op het Antwerps grondgebied wel een tiental knooppunten van het nationale en internationale fietsroutenetwerk bevinden. Hotels en gastenkamers worden aangemoedigd om te zorgen voor passende voorzieningen voor fietstoeristen.
256. De stad wil de oude grandeur van het Sint-Annastrand herstellen door de uitbreiding van de recreatieve zone. Hiervoor zal worden samengewerkt met de privésector. Zodoende zal het Sint-Annastrand weer een bekende, druk bezochte en vlot bereikbare trekpleister worden. Bij de dijkwerken wordt het Sint-Annastrand doorgetrokken tot aan de jachthaven.

257. B&B-formules zoals gastenlogies, gastenkamers, vakantiewoningen en vakantie-logies nemen - naast de 'klassieke' hotels - een steeds belangrijker plaats in binnen het toeristische verblijfsaanbod. De stad wil het tot stand komen van het vergunde aanbod van deze kwalitatieve, kleinschalige logies stimuleren en promoten in binnen- en buitenland. Nieuwe aanbieders worden begeleid in het zetten van de noodzakelijke administratieve stappen, het verkennen van de markt en het ontwikkelen van arrangementen die aansluiting vinden bij het rijke toeristische aanbod (culinair, cultureel, evenementen,...) in de stad.
258. De stad promoot alle toeristische attracties die de stad aantrekkelijk maken, of dit nu initiatieven zijn van de stad, de provincie, de Vlaamse overheid of privaats.
259. We zoeken een plaats waar de nodige faciliteiten voor kampeerwagens worden voorzien.
260. De stad zal lobbyen om casino's op de cruises open te houden. We onderzoeken de mogelijkheden voor de uitbating van een groot, kwalitatief casino in Antwerpen.
261. De stad zal de Antwerp City Card beter verkopen en de mogelijkheden uitbreiden. Zo moet de kaart toegang kunnen verschaffen tot het openbaar vervoer en de Velo's en moet ze veel beter op de markt gezet worden door meer distributiekanaalen en een échte onlineverkoop.
262. De retributie op verhuurde kamers wordt hervormd naar een city tax die per persoon en per overnachting wordt geheven door de logiessector bij de klant en doorgestort wordt naar de stad.
263. De stad wil een specifiek accountmanagement opzetten voor nichemarkten zoals jongeren-, rugzak- en holebitoeisme.
264. Rubens, en bij uitbreiding het thema barok, is het uithangbord voor cultureel Antwerpen. De stad wil zich internationaal nog nadrukkelijker en permanent op dit thema profileren, een evenementenprogramma uitwerken vanaf 2013 tot en met de heropening van het KMSKA in 2018, specifieke producten in functie van citytrippers en meetingtoerisme ontwikkelen, en zomerscholen met Rubens en barok als thema opzetten. Om dit te realiseren is een accountmanagement noodzakelijk.
265. De stad zal vervoersmaatschappijen als De Lijn en de NMBS en de luchthavenexploitanten sensibiliseren voor de noden van (inter)nationale reizigers en wenst in samenwerking (pilot)projecten op te zetten. Internationale treincarriers als Eurostar, Thalys, Fyra en luchtvaartcarriers als Brussels Airlines en anderen worden gestimuleerd om samen met de stad bestemmingspromotie te voeren en vlot voor- en natransport te voorzien.

9.Diamant

Antwerpen is het grootste diamanthandelscentrum ter wereld. Maar liefst 80% van de ruwe diamant en 50% van de geslepen diamant wordt via Antwerpen verhandeld. De jaarlijkse omzet bedraagt meer dan €42 miljard (2011). Diamanten zijn goed voor 5% van de Belgische export en creëren voor België een toegevoegde waarde van €1.5 miljard. Hiermee is de diamant het 1ste Belgische exportproduct buiten de EU en het voornaamste product van de Belgische handel met India, China en Rusland. De regionale impact van de sector wordt geschat op meer dan 34.000 banen in Vlaanderen. De Antwerpse diamantsector is wereldleider in de naleving van diamant-compliance en staat garant voor een high- end nicheproductie. In kort: diamanten zijn een iconisch facet van de reputatie en het imago van Antwerpen. De sector heeft een uitgesproken internationaal karakter en de stad wil dat Antwerpen ook in de toekomst het wereldcentrum van de diamanthandel blijft. De kritische massa in handelsvolumes moet behouden en versterkt worden.

266. Diamant blijft verankerd in de stadsadministratie, meer bepaald als pijler diamant in het bedrijf Actieve Stad. Diamant verdient een gerichte benadering als één van de belangrijkste economische sectoren.
267. Via structurele samenwerking met de vertegenwoordigers uit de sector wil Antwerpen het wereldcentrum van de diamanthandel blijven. De stad stemt de acties met betrekking tot de diamantsector af met de provincie, zodanig dat de inspanningen van de lokale overheden elkaar kracht bijzetten. Voor de punten uit het masterplan 2020 van de diamantsector werken we waar mogelijk gezamenlijke projecten uit. De stad werkt zoveel als mogelijk voorwaardenschepend ten aanzien van de groeikansen van de sector om bedrijven die werkgelegenheid en toegevoegde waarde creëren, aan te trekken. Om gericht beleid te voeren worden regelmatig socio-economische outputgegevens over de diamantsector opgemaakt.
268. In samenwerking met de diamantsector vechten we voor de internationale erkenning van Antwerpen als hoofdstad voor de handel in diamant. De stad verdedigt hiertoe de belangen van de diamantsector op andere bestuursniveaus, het centraal stellen van compliance en maatschappelijk verantwoord ondernemen en legt daarvoor de brug naar de andere belangrijke economische sectoren in Antwerpen. De verdere uitbouw van het VN-opleidingscentrum voor maatschappelijk verantwoord ondernemen in Antwerpen is hiertoe één van de instrumenten.
269. Diamant wordt zo vaak als mogelijk meegenomen als deuropener in protocollaire en business to businessrelaties op binnen- en buitenlandse fora. De stad helpt de sector om bijkomende internationale sectorcongressen en handelsbeurzen voor diamant en diamantjuwelen in de volgende jaren aan te trekken.
270. De stad neemt concrete acties waar nodig inzake marketing en communicatie. Diamant wordt beklemtoond als een unieke troef in de internationale communicatie- en marketingstrategie van de stad.
271. Antwerpen wil op innovatief vlak inzake niveau van diamantbewerking een voorbeeldfunctie blijven vervullen. De diamantsector heeft nood aan een nieuwe instroom van hooggekwalificeerde diamantbewerkers. De stad faciliteert daar-

toe de samenwerking tussen de scholen en de sector inzake opleiding, een verbeterd opleidingsaanbod en een begeleide uitstroom naar de werkgevers.

272. De stad verhoogt de leefbaarheid in de diamantwijk door kwalitatieve infrastructuurprojecten – in het bijzonder op de site Pelikaan – en verfraaiingsingrepen in de Diamond Square Mile. Om de mondiale uitstraling van het Antwerps diamantcentrum te benadrukken gaan we na of we de straten in de diamantwijk het statuut van bovenlokaal belang kunnen geven.
273. Het veiligheidsprotocol voor de diamantwijk wordt door de ondertekenende partners (de diamantsector, het lokaal en federaal bestuur, de lokale en de federale politie) geactualiseerd en geïmplementeerd. De stad wil de veiligheid in de diamanthandel garanderen door:
- het uitwerken van specifieke interventieplannen voor de meest voorkomende vormen van zware criminaliteit in de diamantwijk;
  - de inzet van moderne technologieën die een extra beveiligde laag rond de diamantsector aanbrenge;
  - het opzetten van een geïntegreerd veiligheidsoverleg tussen stad, politie en diamantsector;
  - het verder uitbouwen van de internationale informatie-uitwisseling met veiligheidsdiensten uit andere belangrijke diamantcentra.
274. Een actieplan voor de verbetering van de uitstraling van detailhandel (zowel juwelen- als andere kleinhandel) en horeca in de diamantwijk wordt voorbereid.
275. Ten aanzien van de consument in het algemeen en de toeristische reisindustrie in het bijzonder is de ontwikkeling van een ethisch kwaliteitslabel gewenst.
276. De stad speelt samen met de sector de diamant toeristisch uit. De nodige aandacht gaat naar de ontwikkeling van één of meerdere toeristische producten rond diamant en de diamantwijk. Een bezoek aan de diamantwijk moet een echte stadservaring worden. De herlocatie van het provinciaal Diamantmuseum en het verbreden van de museale functie is hierin een belangrijk speerpunt. Daarom zien we in de herlocatie van het Diamantmuseum een opportuniteit om deze strategisch in te planten in de diamantwijk, met daaraan een onthaalcentrum gekoppeld.

10.Werk en activering

Arbeidsparticipatie wordt door de stad gepromoot als de beste uitweg uit armoede en sociale uitsluiting én als een belangrijke weg tot zelfontplooiing van het individu. We zetten in op het wegwerken van de arbeidsmarktparadox waarbij teveel jobs niet ingevuld raken terwijl er een hoge (jeugd)werkloosheid in Antwerpen is. Alleen zo kan Antwerpen als economische motor met haar haven en industrie verder groeien en kunnen we een dynamiek van opwaartse sociale mobiliteit creëren. Een gebrekkig begrip van de Nederlandse taal is de belangrijkste drempel voor een succesvol intrede in de arbeidsmarkt. De kennis van het Nederlands wordt dan ook als absolute topprioriteit naar voor geschoven bij de activering van werklozen.

277. De stad, het OCMW en de VDAB zorgen ervoor dat iedereen op maat begeleid wordt naar een reguliere job, bijvoorbeeld via een eerste ervaring in de sociale economie. Uitkeringsgerechtigden die beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt worden geacht om alle kansen te grijpen die de toegang tot de reguliere arbeidsmarkt kunnen bevorderen.
278. Leefloners en art. 60-ers worden door het OCMW steeds actief naar werk geleid. Een leefloon is niet bedoeld als levenslange uitkering, maar als een tijdelijke opvang voor wie het echt nodig heeft. In ruil voor dat leefloon vragen we aan de ontvangers om inspanningen te leveren om werk te vinden, dan wel om vrijwillig werk te doen. Werken biedt immers de beste en meest structurele kans op maatschappelijke integratie en bescherming tegen armoede.
279. Het project "Nederlands op de werkvloer" zoals momenteel door de VDAB wordt toegepast, is een te volgen voorbeeld. De kennis van het Nederlands is een absolute topprioriteit bij de activering van werklozen, bij werkzoekenden, bij starters, ... Kortom bij iedereen die via opwaartse sociale mobiliteit zijn capaciteiten ten volle wil ontplooiën. We werken daarom horizontaal aan het verder uitbouwen van het aanbod taalcursussen, bv. avondcursussen en weekendcursussen voor werkenden. Voor anderstalige werklozen is het aangewezen dat zij ook in de schoolvakanties les krijgen.
280. Met studenten die genieten van een leefloon worden afspraken gemaakt over het volgen van lessen en het behalen van resultaten. Ze worden begeleid om tijdens het weekend of in de vakantie een studentenjob die verzoenbaar is met hun studielast aan te nemen.
281. De stad is vragende partij dat langdurig werklozen hun specifieke kwaliteiten aanwenden ten behoeve van de stadsgemeenschap.
282. Wie de kans krijgt om in sociale tewerkstellingsprojecten praktische ervaring op te doen, heeft de plicht om zich hier ten volle voor in te zetten.

5. Bruisende stad

1.Cultuur

Cultuur is enorm belangrijk. Het is een van de bouwstenen van onze stad en bepaalt hoe wij ons zelf zien en hoe anderen ons zien. Van de acht grote Vlaamse culturele instellingen, bevinden zich er maar liefst zes in Antwerpen: het M HKA, het KMSKA, de Filharmonie, De Vlaamse Opera, het Ballet van Vlaanderen en de Singel. Antwerpen is ook een échte theater- en podiumstad (met het Toneelhuis en HETPALEIS als topspelers, naast een rijk aanbod van kleinere gezelschappen) en al eeuwen een stad van dichters en auteurs. Tevens bevindt zich hier een levende en groeiende artistieke scène die zich in de voorhoede van de beeldende kunsten bevindt. De Antwerpse muziekgroepen en –ensembles zijn wereldbekend. En Antwerpen telt het grootste aantal culturele centra, musea, bibliotheken, galeries, festivals en podia in Vlaanderen. Hiernaast zijn ook tal van private partners actief in Antwerpen die bijdragen tot de uitstraling van de stad. Antwerpen moet zich verder profileren als een ambitieuze, innovatieve, hedendaagse, veelzijdige en bovenal internationale cultuurstad, die een avant-garde koploperspositie opneemt. Antwerpen moet deze troeven volop uitspelen. Antwerpen moet verder uitgroeien tot de cultuurstad van Vlaanderen en een referentiepunt in Europa. Antwerpen moet het centrum worden van de actuele kunsten in Vlaanderen en de stad zal daarom een geïntegreerd cultuurbeleid voeren.

283. Leegstaande gebouwen en terreinen zijn een teken van slecht ruimtegebruik. Om aan verhoogde leegstandsheffing te ontsnappen, stimuleert de stad eigenaars om hun eigendom tijdelijk ter beschikking te stellen voor (socio-)culturele initiatieven. De samenwerking met de partners om dit te realiseren wordt verdergezet.
284. Het museale landschap in Antwerpen heeft nood aan intense samenwerking en verdere integratie. Daarenboven heeft Antwerpen nog tal van kleinere musea met een hoogstaande collectie, die elk een verhaal over Antwerpen brengen. In overleg met alle betrokken actoren wordt er werk gemaakt van een gecoördineerde aanpak die alle musea met elkaar in verbinding stelt.
285. Het gehele culturele aanbod (dus ongeacht de bevoegde overheid) in de stad zal actief gepromoot worden en ook naar buiten worden gebracht. De districten spelen hierbij een belangrijke rol gezien de stad met hen grote publieksevenementen, waarbij een breed publiek kan worden aangetrokken, wenst te organiseren.
286. Het MAS is een lokaal en internationaal succes. Om dit succes te blijven garanderen wordt de optimale toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van de infrastructuur verbeterd, de permanente opstellingen regelmatig geactualiseerd, tijdelijke tentoonstellingen met internationale uitstraling geprogrammeerd én worden de stad en stedelijkheid in de museumwerking versterkt.

287. De stad coördineert het museumbeleid van alle musea in de stad en dit door het organiseren van overleg tussen de verschillende musea en de gezamenlijke promotie en coördinatie van het tentoonstellingsprogramma. Hierbij wordt specifieke aandacht besteed aan tentoonstellingen die de canon uit de kunstgeschiedenis van de middeleeuwen tot nu brengen.
288. Antwerpse kunstenaars moeten maximaal kansen krijgen om hun werk te tonen in de stad. Daarom zullen de stad en de districten bij de realisatie van openbare werken steeds onderzoeken of er plaats is voor kunst. De Museumwijk op het Zuid krijgt, samen met het Middelheim, een sleutelrol als creatieve incubator voor de lokale beeldende kunsten.
289. Wij bekijken de herbestemming van het Zuiderpershuis. We onderzoeken daarbij of we in dat kader de culturele ambities rond het Zuid kunnen versterken.
290. Er wordt onderzocht op welke wijze het beheer van het Museum Maagdenhuis kan geïntegreerd worden in het cultuurcircuit van de stad.
291. De ondersteuning van de in Antwerpen actieve verenigingen gebeurt in eerste instantie door infrastructurele en materiële steun, bv. door het ter beschikking stellen van lokalen en materiaal voor activiteiten.
292. Als lees- en boekenstad gaan we het beleid waarbij we de bibliotheek herwaarderen tot een volwaardig laagdrempelig en hoogtechnologisch lokaal kennis-, informatie- en cultuurcentrum verder uitrollen. De bibliotheek moet niet enkel statisch vernieuwd worden, maar ook dynamisch; bijvoorbeeld door met bibpakketten naar scholen te gaan en bibpunten te voorzien op plaatsen waar mensen vaker komen (RVT, C(O)C's, ...). Op die manier zet de stad in op nieuwe wijzen om literatuur tot bij de mensen te brengen. De planning bibliotheken wordt uitgevoerd vanaf 2013, gespreid in de tijd.
293. Vrijwillige medewerkers zorgen voor een win-winsituatie bij de stedelijke culturele instellingen. Vrijwilligers nemen taken op zich die niet strikt tot het takenpakket van de werknemers behoren of er veelal tussenuitvallen. Bij de bibliotheken gaat het bijvoorbeeld om voorleesouders of boekenbrengers, in de musea om onthaalmensen en in de cc's om vrijwilligers die mensen bij hun bezoek begeleiden. De stad wil dit vrijwilligerswerk aanmoedigen en uitbreiden waar mogelijk.
294. Kunst en cultuur zijn er ook voor jongeren. Daarom moet er in het aanbod aandacht zijn en plaats gemaakt worden voor Urban Culture en voor actuele artistieke creativiteit. We maken er als stad werk van, zodat jonge, hedendaagse en interculturele vormen van dans, theater, muziek en beeldende kunst een vaste stek krijgen. Maar ook in de straat maken we een plek voor straatkunstenaars via een actief street art-beleid.
295. Op de nog te ontwikkelen site van het Droogdokkeneiland plannen we een nieuw Maritiem Park voor het havenerfgoed. Naast de collectie van het Scheepvaartmuseum wordt, indien betaalbaar, ook de Doelse Kogge hier permanent tentoongesteld.

296. Hof De Bist, Zandvliet, Hoboken en Ekeren krijgen een volwaardig cultureel centrum, zoals voorzien is en waarvoor de vergunningsdossiers reeds lopen.
297. Voor het Deeltijds Kunst Onderwijs zetten we in op de link tussen kunstacademies en districten op lokaal vlak. De stad wil het Deeltijds Kunst Onderwijs meer inbedden in het lokaal cultuurbeleid. Vanuit de flexibiliteit van de beide sectoren kan een versterkt en integraal cultuuraanbod worden uitgewerkt op maat van de stad/elk district, zodat er een ruim en betaalbaar aanbod voor elke geïnteresseerde Antwerpenaar wordt aangereikt.
298. Feestdagen zullen met passende luister gevierd worden. Antwerpen zal 11 juli, de Vlaamse feestdag, opnieuw zichtbaar en zelfbewust vieren als een feest waar alle Antwerpenaren zich bij betrokken kunnen voelen.
299. Als modestad zetten we in op samenwerking met de Antwerpse modeactoren. We zoeken, in overleg met de provincie, een structurele oplossing waardoor het modemuseum dat momenteel een te krappe ruimte ter beschikking heeft in het centrum van de stad kan blijven en zijn permanente collectie kan tentoonstellen. Zo kan het modemuseum als unieke instelling zijn landelijke erkenning behouden.
300. De stad ondersteunt de revival van de typisch en traditionele Antwerpse cultuur en het immaterieel erfgoed. Antwerpen is niet alleen trots op zijn musea en materieel erfgoed, maar heeft ook een rijkdom aan tradities, gewoontes en gebruiken. In navolging van de UNESCO conventie immaterieel erfgoed (2003) en de Vlaamse visietekst rond immaterieel erfgoed (2010) wil Antwerpen deze rijkdom in de stad en de districten de komende jaren in kaart brengen, bestuderen en tentoonstellen. Denk maar aan de Poesje, maar ook de geitenstoet in Wilrijk, de Reuzen in Borgerhout of het gansrijden in Zandvliet.
301. We gaan op zoek naar externe partners voor de ontwikkeling van een geschikt festivalterrein.
302. In 2013 viert Antwerpen de 350ste verjaardag van haar Academie. Dit wordt een feest van de creativiteit, waaraan de stad de nodige uitstraling wil geven.
303. Antwerpen profileert zich nadrukkelijk als kenniscentrum over Rubens, zowel wetenschappelijk, cultureel als toeristisch. De stad werkt samen met – in het bijzonder – het KMSKA en andere partners om hierover meesterklassen te geven, een Zomerschool in te richten en permanent te werken aan Rubens wereldwijde reputatie als icoon van de 17de eeuw.
304. De samenwerking met de vzw Monumentale Kerken Antwerpen zal verdergezet worden.
305. Het Red Star Line Museum opent in september 2013 en heeft een groot potentieel op lokaal en internationaal vlak. Samen met het MAS en de te ontwikkelen erfgoedcluster op het Droogdokkeneiland vertelt RSL het verhaal van maritiem Antwerpen. Om de ambities van RSL waar te maken wordt specifiek geïnvesteerd in buitenlandse toeristische promotie. RSL zal geëxploiteerd worden als een 'lieu de mémoire', waarbij in de werking en exploitatie Antwerpenaren als

vrijwilligers uitgenodigd worden om taken als verhalenregistratie, onthaal en publieksbegeleiding op zich te nemen.

306. De stad beschikt onder haar musea over unieke historische gebouwen die een Antwerps verhaal vertellen én internationale uitstraling hebben. Het Museum Plantin-Moretus (Unesco-werelderfgoed) wordt heringericht en uitgebreid met een compacte nieuwbouw om de collectie werelderfgoed te bewaren en te ontsluiten.

2. Jeugd

De districten zijn bevoegd voor het lokale jeugdbeleid. De verjonging van de stad biedt kansen maar houdt ook uitdagingen in. De stad wil meer ruimte geven aan de jeugd, zowel fysiek als mentaal.

307. Jeugdbewegingen en lokale verenigingen worden actief ondersteund om samen te zoeken naar speelruimte en lokalen, ook in de binnenstad. We maximaliseren het gebruik van de schoolinfrastructuur buiten de schooluren en tijdens de vakanties.
308. We faciliteren, samen met de scouts, de verhuis van hun hoofdzetel naar een locatie op haalbare afstand van hun huidige locatie.
309. De stad garandeert dat jongeren waar mogelijk gebruik mogen maken van de bestaande parken en groenzones voor hun activiteiten, onder andere door parkdelen als speelbos in te richten.
310. Verspreid over de stad komen er multifunctionele ruimtes (bijvoorbeeld in jeugdhuizen) waar jongeren kunnen repeteren en artistiek experimenteren.
311. We onderzoeken de opportuniteit voor het ontwikkelen van een fuif- en cantusruimte.
312. We leggen duurzame, avontuurlijke en grote speeltuinen aan, waarbij aandacht besteed wordt aan alle leeftijdscategorieën. Daarvoor wordt op het openbaar domein en in parken – net als voor sportpleintjes – voldoende ruimte voorzien. Elke jonge Antwerpenaar moet op fietsafstand terecht kunnen in zo'n speeltuin.
313. De stad bekijkt, in functie van het eigen verenigingsleven, het aanplakbeleid.
314. We zetten in op de éénloket-functie van de jeugdantennes in de districten. Jongeren die iets willen organiseren ondersteunen we op die manier door administratieve overlast maximaal te reduceren. De jeugdantenne brengt alle initiatieven in kaart.
315. De stedelijke jeugdraad wordt als adviserend orgaan gewaardeerd en betrokken bij beleidsthema's die jongeren aanbelangen. Deze betrokkenheid kan toegepast worden op de inrichting van het openbaar domein, maar evenzeer inzake veilige schoolomgevingen, mobiliteit, de locatie van nieuw in te planten infrastructuur

en tewerkstelling. De stad bekijkt welke andere participatie-initiatieven mogelijk zijn naast het betrekken van de jeugdraad.

316. De stad blijft het zinvolle jeugdwelzijnswerk ondersteunen en werkt aan een nauwere samenwerking met andere beleidsactoren, zoals straathoekwerkers, de jeugddienst en pleinwerking. Verenigingen die speelpleinen organiseren, moeten verder op een gelijkwaardige manier ondersteund worden.
317. De stad blijft voorzien in een ruim aanbod van buitenschoolse activiteiten na schooltijd en in de vakantie, in samenwerking met het onderwijs, de kinderopvang en de jeugd-, sport- en cultuursector.

3.Monumentenzorg

Het Antwerpse onroerend erfgoed is het resultaat van eeuwen menselijke activiteit. Het is van groot belang dit erfgoed duurzaam te behouden, te beheren en indien nodig te restaureren, zonder daarbij de noodzakelijke dynamiek van de stadsontwikkeling of van het monument zelf te hypothekeren. Duurzaam behoud en beheer van onroerend erfgoed moet hand in hand gaan met nieuwe ontwikkelingen naast en in ons erfgoed. Een modern onroerend erfgoedbeleid moet er mee voor zorgen dat de kwaliteit van onze leefomgeving gewaarborgd en verbeterd wordt.

318. De stad wil inzetten op de publieke ontsluiting van haar belangrijke monumenten.
319. De stad wenst een actief beleid te voeren tegen verwaarlozing van als monument beschermde gebouwen, en zal zelf het goede voorbeeld geven op dit vlak.
320. Met het rijke archeologische erfgoed in onze stad gaan we op een verantwoorde wijze om. Als nieuwe bouwprojecten of openbare werken impact hebben op belangrijke ondergrondse sporen en relictten, moet het nodige archeologische onderzoek gebeuren met oog op verbetering van de kennis van de geschiedenis van onze stad. Door slimme inzet van de moderne technieken vermijden we dat dit leidt tot onaanvaardbaar oponthoud van werken en buitensporige hinder.
321. In 2015 bestaat het stadhuis 450 jaar. Deze verjaardag zal met de nodige luister omgeven worden.
322. De zaal Harmonie wordt herbestemd.

4.Sport

We willen alle Antwerpenaren in beweging krijgen. Tegelijk zetten we in op de promotie van een gezonde voeding en levensstijl. Een brede sportparticipatie blijft een belangrijke beleidsdoelstelling.

323. Zien sporten zet aan tot sporten. We voorzien meer ruimte voor ongeorganiseerde urban sporten, zoals joggen, straatvoetbal, tai chi, pleintjesbasketbal, skate en waveboarding, urban golf en andere opkomende en in het straatbeeld zichtbare sporten. Zo krijgen we beweegjongeren in plaats van hangjongeren. Beoefenaars van bijvoorbeeld urban dance moeten niet weggepest worden maar een plaats krijgen waar zij met hun creativiteit aan de slag kunnen.
324. Op het openbaar domein en in parken moeten alle sporters aan hun trekken kunnen komen. Er wordt geïnvesteerd in goed aangegeven en verlichte loopcircuits.
325. Bij de aanleg van buurtpleintjes vraagt de stad aan de districten, indien mogelijk, rekening te houden met de vraag van buurtbewoners om ruimte te voorzien voor spontane sportbeleving (zoals petanquebanen, publieke sporttoestellen en open groene ruimte) zodat pleintjessport, voor en door allen, mogelijk is.
326. De stad maakt een masterplan sportinfrastructuur op. Hierin gaan we voor een optimaal gebruik van alle bestaande infrastructuur. In het concept van de brede school zal het stedelijk onderwijs haar beschikbare sportzalen openstellen en vragen we aan de andere netten dit ook te doen. Op zon- en feestdagen en tijdens de korte schoolvakanties moet er meer gezwommen en gesport kunnen worden. Maximale openingstijden zorgen ervoor dat meer Antwerpenaren de kans krijgen hun sport uit te oefenen. We inventariseren het sportaanbod en breiden het aanbod uit door in te spelen op blinde vlekken wat sporttakken, openingsuren en locaties betreft.
327. Met Buurtsport zet de stad prioritair in op de ondersteuning van sportclubs, met de brede school als buurtgebonden sportlocatie. De stad drijft de inspanningen op voor de “naschoolse sport”. Buurtsport behoudt haar rol als wegwijzer en gebruikt haar ervaring om samen met de sportverenigingen iedereen in alle buurten aan het sporten te krijgen.
328. Sport vraagt ook ondersteuning, niet alleen financieel, maar ook – en vooral – materieel. Het bijgestuurd sportsubsidiereglement stimuleert investeringen in jeugdsport en verantwoord sporten (bv. trainerscursussen). De stad ondersteunt sportopleidingen die de bestuurskracht van sportverenigingen en de vaardigheden van hun vrijwilligers versterken. Concreet wil de stad voor sportverenigingen en de aanvragers van ondersteuning minder administratieve rompslomp en meer praktische ondersteuning.
329. Het Topsportfonds heeft in diverse competities zijn nut bewezen en blijft behouden.

330. Indien, en op het ogenblik dat beide Antwerpse profclubs ondubbelzinnig kenbaar maken dat ze samen in één stadion willen spelen, bekijken we of er een initiatief voor een nieuw stadion op Petroleum-Zuid mogelijk is.
331. In 2013 wordt Antwerpen Europese Sporthoofdstad. De stad ademt dan een heel jaar sport, waarbij alle bewoners en buurten massaal betrokken en gestimuleerd worden om mee te sporten en te supporteren. Met een sterk aanbod van topsportevenementen maakt Antwerpen van dit sportjaar gebruik om zich ook ver buiten de grenzen te profileren als sportstad en olympische stad. De brede doelstellingen worden de hele legislatuur verdergezet.
332. De World Outgames Antwerp 2013 zijn een publiekstrekker waarmee Antwerpen dat jaar zal uitpakken. We steunen de World Outgames Antwerpen moreel, logistiek en binnen de stedelijke kanalen op marketingvlak.
333. De Special Olympics komen in 2014 naar Antwerpen, met delegaties uit de hele wereld. De stad zal alles doen omdat evenement goed te onthalen.
334. Aan park Groot Schijn pakt de stad uit met de 'Sportfabriek' via een PPS. Hier verschijnt een nieuwe schaatsbaan en skipiste, met sporthal en optioneel een zwembad. De Sportfabriek kan een bovenlokaal landmark voor de stad zijn en is dus een opportuniteit, o.a. op het vlak van stadsontwikkeling.
335. De stad onderzoekt de ontwikkeling van een trainingsbad voor de Topsport-school en topsportclubs aan de Wezenberg. Zo creëren we ook extra zwemwater voor publiek in Wezenberg en andere zwembaden.
336. De Antwerpse regio mist nog altijd een groot recreatief indoorzwembad. De stad probeert hiervoor een private ontwikkelaar en uitbater te vinden.
337. De stad probeert alle bestaande sporthallen maximaal aan te passen voor personen met een handicap en zorgt ervoor dat de nieuwe sporthallen integraal toegankelijk zijn.
338. De stad doet verdere investeringen in kunstgrasvelden.
339. De stad en de districten sensibiliseren de sportclubs en ouders om verder in te zetten op de nu reeds duidelijk aanwezige integratiekracht die van sport uitgaat bij – voornamelijk jonge – nieuwkomers. Hierbij is het belangrijk dat ouders uitgenodigd worden om hun verantwoordelijkheid te nemen in de clubs. Sportclubs kunnen een rol spelen in de algemene ontwikkeling van jongeren door ook belang te hechten aan de algemene vorming en de schoolresultaten van hun jongere leden.
340. We starten met een 'horecaplan' voor sportclubs. Cafetaria's zijn voor vele clubs een belangrijke bron van inkomsten. Nu zijn ze dikwijls de laagste prioriteit bij investeringssubsidies en is de uitbating problematisch.
341. De stad onderzoekt de verdere uitbouw van een 'rollend fonds' voor PPS-constructies met sportclubs.

5. Evenementen

Antwerpen is een bruisende stad met internationale uitstraling. Zij blijft dit voor alle Antwerpenaren en bezoekers. De stad neemt de rol van facilitator ten volle op en ondersteunt de externen die dit willen organiseren.

342. We zetten de traditie verder van “De Zomer van Antwerpen” als festival dat mikt op een groot publiek.
343. We besteden veel aandacht aan de typische Antwerpse tradities en verenigingen die een toeristisch en mobiliserend potentieel hebben. Op die manier promoten we de vakantie in de stad.
344. De stad wil prestigieuze evenementen zoals bijvoorbeeld de Tall Ships Race en Royal de Luxe blijven ontvangen.
345. De stad wil de jaarlijkse gaststad van de Sint blijven.
346. In de periode van 2014 tot 2018 zal de Grote Oorlog op gepaste wijze herdacht worden.
347. Grotere publieksevenementen worden nog meer verspreid over het hele grondgebied van de stad. We proberen samen met elk district een evenement te organiseren dat een breed publiek vanuit de hele stad aantrekt.
348. Honderdvijftig jaar Scheldevrij wordt met de nodige luister gevierd. Zo wordt onder meer een prestigieus concert van onze eigen Antwerpse toondichter Peter Benoit georganiseerd.
349. De stad wil het beleid om grote sportgebeurtenissen aan te trekken verder zetten.

6. Harmonieuze stad

Onze stad is meer dan een optelsom van alle Antwerpenaren. Het is een stadsgemeenschap die bestaat uit een rijke diversiteit aan talloze culturen, levensbeschouwingen, wijken en straten, verenigingen, bedrijven, gezinnen, individuen, ... Samen vormen wij Antwerpen. Maar dat kunnen we alleen als we elkaar begrijpen – de Nederlandse taal verbindt ons allemaal – dezelfde basiswaarden omarmen en respect hebben voor elkaars eigenheid.

1. Onthaal en Inburgering

Integratie betekent dat mensen die in Antwerpen hun toekomst willen uitbouwen, zich inschakelen in en actief deelnemen aan onze stadsgemeenschap en hun competenties optimaal gebruiken om deze mee vorm te geven. Voor een succesvolle integratie moeten we komen tot een gemeenschappelijk doel, een project waar iedereen zich door aangesproken voelt.

350. Antwerpen is een stad waar iedereen aan bod komt, ongeacht huidskleur, geloof, seksuele geaardheid of handicap. De stad heeft een voorbeeldfunctie voor alle Antwerpenaren en zal daarom een doorgedreven diversiteitsbeleid voeren.
351. De stad ondersteunt het proces van integratie en vertrekt daarbij van de volgende uitgangspunten:
  - 1° gelijkwaardigheid van eenieder;
  - 2° respect voor ieders eigenheid, competenties en ambities;
  - 3° aandacht voor differentiatie;
  - 4° migratie als potentiële opportuniteit voor de samenleving;
  - 5° aandacht voor antidiscriminatie en racismebestrijding;
  - 6° actief burgerschap van eenieder;
  - 7° empowerment van de bijzondere doelgroepen;
  - 8° een goede kennis van de omgevingstaal.
352. Voortvloeiend uit deze uitgangspunten, zal de stad de neutraliteit van de overheid handhaven. Het dragen van levensbeschouwelijke symbolen is een individuele keuze die de stad respecteert. De stad maakt echter geen individuele, maar algemene en principiële keuzes. Inzake de neutraliteit van de dienstverlening handhaven wij de beslissing en de uitvoeringsmodaliteiten zoals verwoord

in de dienstnota van de stad Antwerpen van 7 maart 2007: “Personeel dat direct in contact staat met publiek, klanten of externe partners, draagt degelijke, niet opzichtige kledij. Uiterlijke symbolen van levensbeschouwelijke, politieke, syndicale, sportieve, ... overtuiging worden niet tijdens de werkuren gedragen, ook niet voor het goede doel.”

353. Het inburgerings- en integratiebeleid wordt geïntegreerd uitgevoerd. Dit betekent dat alle integratie- en inburgeringsgerelateerde projecten en initiatieven op elkaar afgestemd worden. Overlappende projecten worden vermeden. Coördinatie over de beleidsdomeinen heen versterkt de onderlinge complementariteit van initiatieven. Bij de uitvoering van de hervorming van het Vlaams integratie- en inburgeringsbeleid worden alle bestaande doelgroepgerichte initiatieven en diensten in één dienst samengebracht. Op die manier kan een geïntegreerd beleid door de stad gerealiseerd worden. De stad neemt ondubbelzinnig haar regierol in het integratiebeleid op, financieel gesteund met middelen uit het Vlaams integratiedecreet. Zoals voorzien in de hervorming van het decreet, wordt in Antwerpen de rol van het middenveld hierin gerespecteerd. Als register wenst de stad op dat vlak meer synergie tussen de middenveldorganisaties te organiseren.
354. Op die manier voert de stad een inclusief integratiebeleid ingebed in de stedelijke meerjarenplanning en met intensieve samenwerking tussen de stad, OCMW, andere overheidsdiensten (waaronder de VDAB en het Huis van het Nederlands) en vertegenwoordigers van de doelgroepen uit erkende middenveldorganisaties. Dit betekent dat onthaal en integratie van mensen met vreemde herkomst geïntegreerd worden binnen alle beleidsdomeinen van de stad. Enkel waar nodig worden specifieke maatregelen genomen (vb. inburgering voor nieuwkomers is een specifieke doelgroepgerichte maatregel). Doel van het inclusief integratiebeleid is een evenredige participatie van alle doelgroepen aan de samenleving en het verhogen van de sociale samenhang.
355. Het inclusief integratiebeleid wordt gecoördineerd en opgevolgd aan de hand van concrete en meetbare indicatoren. Zo kan de relatieve positie van mensen met een migratieachtergrond op een zo objectief mogelijke manier in kaart gebracht en opgevolgd worden. Hierbij wordt rekening gehouden met de diversiteit binnen doelgroepen. De stad coördineert een inclusief lokaal migratiebeleid door het opzetten van een intensieve samenwerking tussen de verschillende stedelijke diensten, de politie, het OCMW, de opvanginitiatieven, de federale diensten en het parket. Daartoe zal de stad in volledige transparantie een migratiebarometer voorstellen om zicht te houden op de evolutie in de Antwerpse inwaartse en uitwaartse migratie.
356. Integratiebeleid is tweerichtingsverkeer. Naast inspanningen aan de kant van zij die integreren, is er evenzeer nood aan een toegankelijk aanbod van diensten en voorzieningen (vb. laagdrempelig taalgebruik, besluiten in toegankelijke taal, geïntegreerde taal- en opleidingstrajecten, taalondersteuning op de werkvloer,...). Bovendien vraagt inburgering een inspanning van de gehele stadsgemeenschap. De stad wil werken met vrijwilligersprojecten om de integratie te bevorderen en zal bijvoorbeeld het gebruik van inburgeringscoaches verder stimuleren. Inburgeraars, die het attest behaald hebben, worden aangemoedigd om als vrijwilliger actief te worden in organisaties en als coach anderen te hel-

pen inburgeren. Organisaties die op deze manier werken met vrijwilligers zullen meer ondersteund worden.

357. De stad doet geen beroep meer op de stedelijke tolk- en vertaaldienst van de vzw CISO, maar maakt gebruik van het bestaande marktaanbod, met name de tolk- en vertaaldienst van de provincie Antwerpen (TOPA) en freelance tolken en vertalers. De kostprijs van de gevraagde prestaties zijn voor rekening van de aanvrager.
358. Het Antwerpse integratie- en inburgeringsbeleid is erop gericht ervoor te zorgen dat nieuwkomers zo snel mogelijk “stadsburger” worden en zich in het Antwerpse weefsel mengen. Dit wordt gedaan door hen te laten participeren aan het maatschappelijk en sociaaleconomisch leven én door ervoor te zorgen dat ze zich integreren in hun woonomgeving en in het lokale verenigingsleven. Zo kunnen Antwerpenaren van verschillende afkomst elkaar ontmoeten. Stimuleren van de actieve deelname van allochtone vrouwen aan het maatschappelijk leven is vanuit deze filosofie een belangrijk streefdoel. Zelforganisaties en vele sociaal-culturele verenigingen die ijveren voor de emancipatie van allochtone gemeenschappen kunnen op steun blijven rekenen. Verenigingen die zich inspannen om aansluiting te vinden bij bestaande maatschappelijke voorzieningen (zorg, justitie, onderwijs, ...) verdienen extra waardering.
359. De taal verbindt ons allemaal. Een goede kennis van het Nederlands biedt kansen voor meer sociale samenhang in de stad en een verhoogde participatie. Toegankelijk taalgebruik door diensten gaat hand in hand met het blijvend stimuleren van het leren en oefenen van het Nederlands door anderstaligen. De stad stimuleert alle voorzieningen in Antwerpen om actief Nederlands te gebruiken. We verhogen het aantal opleidingscentra voor Nederlands, zodat iedereen binnen de zes maanden een cursus kan volgen.
360. We verwachten dat iedereen die zich in Antwerpen vestigt, inspanningen levert om resultaten te boeken in de kennis van het Nederlands en het kennen en respecteren van de omgangsvormen en cultuur. Indien men moedwillig weigert zich in te spannen om dit resultaat te halen, kan men hiervoor gesanctioneerd worden.
361. Anderzijds moet de kennisverwerving van de taal voortdurend en op alle mogelijke manieren worden gestimuleerd. De stad zal hiervoor in overleg met de Vlaamse regering een taalbeleidsplan ontwikkelen en taallessen voor anderstalige ouders op de school organiseren.
362. In de ondersteunings- en subsidiereglementen van de stad wordt naast het respect voor de fundamentele rechten en plichten van de mens ook het gebruik van de Nederlandse taal als algemene voorwaarde opgenomen.
363. Het stadsbestuur wil een actiever beleid rond illegale vreemdelingen voeren en gaat hierover de dialoog aan met de federale overheid. De stad zal tevens een actieve en betrokken rol spelen in de procedure voor regularisatieaanvragen. Er zal adequaat opgetreden worden bij het vermoeden van schijnhuwelijk of schijnpartnerschap. De samenwerking tussen stad, politie en vertegenwoordigers van de DVZ wordt intensief verdergezet.

364. Migratie door huwelijken met partners uit herkomstlanden leidt vaak tot persoonlijke drama's en heeft maatschappelijk een negatief effect op het proces van integratie. Door sensibilisering probeert de stad deze huwelijksmigratie te ontmoedigen.
365. Naar analogie met andere Europese landen bepalen we de dossierkost voor de inschrijving van vreemdelingen.

2.OCMW

Het OCMW focust zich op haar kerntaken: begeleiding en activering, sociale dienstverlening, en een snelle doorstroming van leefloners naar de reguliere arbeidsmarkt. De sociale economie moet een tussenstap zijn. (Her)integratie in de reguliere arbeidsmarkt blijft het doel. Leefloners worden door het OCMW steeds actief naar werk geleid. Een leefloon is immers een vangnet, een tijdelijke opvang voor wie het echt nodig heeft. In ruil voor dat leefloon vragen we aan de ontvangers om inspanningen te leveren en een job te vinden. Een job biedt de beste en meest structurele bescherming tegen armoede. Tewerkstellingsprogramma's zoals artikel 60 moeten mensen een ruimer toekomstperspectief bieden. Activering en mensen laten doorgroeien naar de reguliere arbeidsmarkt is een van de kerntaken van het OCMW. De toekenning van leeflonen aan Nederlandsonkundigen wordt afhankelijk gemaakt van de taal- en werkbereidheid.

366. Het OCMW geeft enkel de wettelijk voorziene steun aan asielzoekers. Asielzoekers worden tijdens opvang voorbereid op eventuele vrijwillige terugkeer. De stad stimuleert de samenwerking tussen asielcentra/LOI's en het OCMW met het oog op een beter informatie- en begeleidingstraject voor terugkeer.
367. Het OCMW behoudt de regierol van de trajectbegeleiding in functie van de activering van haar cliënteel en de doorstroming naar de reguliere markt. Daarvoor werkt het OCMW samen met de verschillende actoren.
368. De verdere uitbouw van sociale restaurants bovenop de bestaande dienstencentra is geen prioriteit voor het OCMW. Tevens is het geen kerntaak van het OCMW om een sociale kruidenierswinkel uit te baten. Daarom zoeken we hiervoor samenwerking met het middenveld. In plaats van verder in een parallel circuit te investeren, wenst de stad te werken met cheques die geldig zijn bij zowel sociale restaurants als bij reguliere handelaars en zelfstandigen. Voor de bestaande sociale restaurants wordt verder onderzocht of inkomensgerelateerd kan gewerkt worden.
369. Er komt een evaluatie van de dotatie aan het Zorgbedrijf met als doel een eventuele bijsturing om de tekorten van het OCMW in te perken en de kerntaken duidelijk af te lijnen.
370. De stad maakt werk van een geïntegreerde dienstverlening door de creatie van een netwerk van unieke aanspreekpunten (stad, districten, OCMW) voor alles wat met individuele dienstverlening te maken heeft. In deze optiek is de integratie van stedelijke en OCMW-dienstverlening een waardevolle piste.

371. De dienstencentra zullen als volwaardige sociale infopunten geïntegreerd worden in de districtswerking. Zij helpen in het bijzonder met dienstverlening naar senioren (medische papieren, paramedische diensten, belastingbrief, boodschappen, maaltijden aan huis,...). Deze dienstverlening kan bij uitstek ondersteund worden door vrijwilligerswerk.
372. Met ZNA beschikt Antwerpen over het grootste ziekenhuisnetwerk van het land. Samen met de andere ziekenhuizen beschikt de Antwerpenaar over een grote keuze wat gezondheidszorg betreft. Binnen deze competitieve gezondheidszorg moet ZNA blijvend zijn sociale rol opnemen, maar houdt daarbij de streefdoelen van samenwerking en kostendekking voor ogen.
373. De stad engageert zich als regisseur en actor om de wachtlijsten voor de woonzorgcentra weg te werken door blijvend te investeren in nieuwe en aangepaste woonzorgcentra. Het strategisch zorgplan wordt in dit opzicht geëvalueerd en indien nodig aangepast.

3. Geïntegreerd lokaal sociaal beleid

In een harmonieuze stad zijn alle inwoners mee verantwoordelijk voor het welzijn van hun medeburgers. Dat veronderstelt een stevig sociaal beleid dat uitgaat van rechten én plichten voor iedereen. We hebben evenwel oog voor de zwaksten die (nog) niet de mogelijkheden hebben tot actieve inzet. De stad informeert haar burgers over hun sociale rechten en plichten.

Het doel van een geïntegreerd lokaal sociaal beleid is het creëren van een opwaartse sociale mobiliteit. Mensen die het moeilijk hebben in onze (Antwerpse) samenleving of zelfs van die samenleving worden uitgesloten, geven we de nodige kracht en middelen zodat ze op een volwaardige en menswaardige manier kunnen deelnemen. Het geïntegreerd lokaal sociaal beleid is de verzameling van horizontale acties die de stad, OCMW en middenveldorganisaties samen en in overleg ondernemen om de sociale grondrechten van de Antwerpenaren maximaal te realiseren.

374. Eén van de dringende aandachtspunten van de stad is de opmaak van een breed en inclusief armoedebeleidsplan. De stad, de districten, OCMW en betrokken organisaties werken hieraan mee. De strijd tegen kinderarmoede is prioritair.
375. De stad voert de regie over dit lokaal sociaal beleid en zal alle initiatieven stroomlijnen. Ze overlegt met de federale, Vlaamse en provinciale overheid over de mogelijkheden om maximaal die regierol uit te voeren op haar grondgebied.
376. Het gezondheidsbeleid wordt in nauw overleg met gezondheidsactoren en de districtsbesturen meer wijkgericht vormgegeven.
377. Vandaag is er in sommige wijken een tekort aan huisartsen. Dit zorgt voor een onnodige belasting van spoeddiensten in ziekenhuizen. In overleg met de huisartsenkringen wordt nagegaan hoe dit tekort best opgevangen kan worden.

378. De stad voorziet een goede bewegwijzering naar de huisartsenwachtposten op haar grondgebied. Ook in de onthaalbrochures en via een internetpagina wordt alle informatie in verband met deze huisartsenwachtposten duidelijk meegegeeld. De stad bepleit een toegankelijke gezondheidszorg bij de andere overheden.
379. De stad promoot actief bestaande preventiecampagnes (borstkanker, diabetes, SOA's , enz.), in het bijzonder bij de meest kwetsbare groepen.
380. De wijkgezondheidscentra worden verder ondersteund. In overleg met de districtsbesturen wordt een uitbreiding onderzocht.
381. De Antwerpse drughulpverleningscentra worden aangemoedigd om zich in het stedelijk welzijns- en veiligheidsbeleid in te schrijven. Ze zijn partners in een doorgedreven preventie- en begeleidingsbeleid. Er zal onderzocht worden waar er desgevallend spuitcontainers kunnen geplaatst worden.
382. In samenwerking met de scholen en CLB's gaan we resoluut voor meer beweging en gezonder eten. Het plaatsen van fruitautomaten op scholen en andere initiatieven in die zin wordt aangemoedigd.
383. De stad wil van rechthebbenden op het OMNIO-statuut door gezondheidswerkers en – organisaties detecteren. De stad zal er bij de federale overheid op aandringen dat dit statuut via de kruispuntbank sociale zekerheid automatisch wordt toegekend. Zelf geeft de stad het goede voorbeeld door de A-kaart maximaal te promoten bij OMNIO-rechthebbenden. Indien er fraude aan het licht komt, wordt deze systematisch doorgegeven aan de bevoegde diensten.
384. De stad creëert de voorwaarden waarbinnen een responsabiliserende en efficiënte aanpak van gezinsgeweld gerealiseerd kan worden, vertrekkend vanuit een kwalitatieve diagnose van het gezinssysteem. Een verregerende samenwerking met de diverse actoren en het delen van informatie is hierbij cruciaal.
385. De detectie en aanpak van armoede, uitbuiting en sociale uitsluiting zijn belangrijk. Gerichtte bezoeken kunnen een middel zijn om wantoestanden te achterhalen. Deze informatie moet op een wettelijke manier benut worden zodat deze middelen optimaal ingezet worden daar waar nodig en de veroorzakers van deze wantoestanden hard kunnen aangepakt worden.
386. De stad wil dak- en thuisloosheid blijven bestrijden en met een persoonsgerichte aanpak ondervangen. De inspanningen voor de winteropvang worden verdergezet.
387. De stad wil het wegwerpen van voedsel door de stedelijke diensten bestrijden, door een doorgedreven samenwerking met de voedselbanken, de daklozencentra en met bestaande initiatieven tegen de armoede.

4. Erediensten en levensbeschouwing

In Antwerpen is er ruimte voor religieuze beleving. Het bestuur wil een permanente dialoog blijven aangaan met alle erkende levensbeschouwelijke stromingen in de stad. Dat gebeurt met respect voor het seculiere karakter van onze burgerlijke instellingen en de scheiding van religie en overheid. Bovenop de contacten met de religieuze en filosofische leiders van deze gemeenschappen, wil de stad verder bouwen aan een netwerk van vertegenwoordigers van verschillende groepen.

388. Voor vragen naar dienstverlening aangepast aan een specifieke religieuze of levensbeschouwelijke overtuiging door stedelijke diensten, gaat het stadsbestuur uit van een gezond pragmatisme. Dit wil zeggen dat er kan worden ingegaan op vragen die redelijk en proportioneel zijn en die niet strijdig zijn met uitbouw van een verlichte samenleving. In regel kan echter niemand publieke rechten putten uit een particuliere overtuiging. Feitelijke apartheid in de publieke cultuur tussen Antwerpenaren met een verschillend geloof of levensbeschouwing willen we vermijden.
389. Een respectvolle omgang en dialoog met en tussen erkende godsdiensten en levensbeschouwingen is vereist. Er kan geen tolerantie zijn voor enige vorm van religieus of levensbeschouwelijk fundamentalisme. We aanvaarden geen oproepen tot haat of geweld in Antwerpen. In samenwerking met andere overheden willen we dit nauwgezet opvolgen in verenigingen en gebedshuizen.
390. Met respect voor de beperkingen van historische monumenten werken we verder aan de (verkeers-, brand-,...) veiligheid in en aan gebedshuizen en aan hun maatschappelijke inpasbaarheid.
391. Het stadsbestuur wil het structureel overleg met de kerkfabrieken, het decaanaat, het bisdom, de provincie en de Vlaamse overheid over de toekomst van kerkgebouwen verderzetten.
392. De stad wil de eredienstbesturen helpen bij het opstellen van hun begroting en bij andere praktische beheersdaden.

5. Gemeenschapsvorming

Een bloeiend verenigingsleven draagt in belangrijke mate bij tot gemeenschapsvorming. De stad wenst de ondersteuning van het vrijwilligerswerk verder te zetten. Spontane verbanden die ontstaan wanneer individuen zich organiseren, moeten zonder betutteling aangemoedigd worden. De stad moet haar burgers de nodige vrijheid en verantwoordelijkheid geven.

393. Antwerpen wil via de dienst wijkwerking een gecoördineerd lokaal beleid blijven voeren om de sociale cohesie te bevorderen.
394. Het stadsbestuur wil dat het buurttoezicht verschillende opdrachten combineert. De in hoofdzaak sociaalpreventieve opdracht moet voorkomen dat er achteraf curatief moet opgetreden worden. Maar het buurttoezicht moet ook een ef-

ficiënte partner zijn in het toezichtnetwerk en moet een rol spelen in conflict-hantering , in conflictbeheersing en in de handhaving van regels.

395. De stad wil ervoor zorgen dat de pleinen terug de plaats worden waar iedereen zich thuis voelt en waar kinderen en jongeren hun ding kunnen doen zonder overlast te bezorgen aan de andere bewoners. De stad wil daarom voort investeren in de inzet van pleinanimators in verschillende districten.
396. Opsinjoren wordt door de stad en districten verder ondersteund in zijn rol als gemeenschapsvormend en lokaal project in de districten, wijken en buurten.
397. Het voorzien van de nodige infrastructuur is cruciaal voor de gemeenschapsvorming. Vandaar blijven wij dit verder faciliteren via de buurtsecretariaten en de ontsluiting van de bestaande ontmoetingsinfrastructuur via het netwerk van ontmoetingsruimten.
398. De stad voorziet meer publieke barbecues met voldoende en degelijke omkadering (tafels en banken, sanitaire voorzieningen, vuilnisbakken...).

6.Senioren

De toenemende vergrijzing stelt de stad voor een aantal bijkomende uitdagingen. Deels op het gebied van de zorg, maar ook om onze senioren zo lang mogelijk als actief lid van de Antwerpse samenleving te laten functioneren. Het stedelijk beleid wil rekening houden met de groeiende bevolkingsgroep van derde en vierde leeftijd. De specifieke behoeften van deze mensen inzake wonen, mobiliteit, inrichting van het openbaar domein, sociale noden,.. moeten behartigd worden. Het seniorenbeleid is een gedecentraliseerde bevoegdheid en wordt uitgetekend door de districten. De stad informeert zich en laat zich adviseren door de seniorenraad.

399. De stad maakt ruimte voor actieve seniorenwoningen waar een reeks gemeenschappelijke diensten wordt aangeboden zoals restaurant/catering, was en strijk, fitness, boodschappendienst, zorgverlening, ... Deze woningen worden goed bereikbaar ingeplant, in de buurt van winkels en openbaar vervoer.
400. De stad streeft naar een geïntegreerd zorgconcept voor de begeleiding van elke oudere Antwerpenaar. Zo krijgt ieder begeleiding op maat, aangepast aan de eigen behoeftes. De zorgsector streeft er hierbij naar om de oudere zo lang mogelijk in de eigen woning te begeleiden.
401. In overleg met alle zorgverstrekkers worden de diensten voor kort-, dag- en nachtverblijf in de woonzorgcentra verder uitgebreid.
402. De ouderenzorg moet zo lokaal en laagdrempelig mogelijk georganiseerd worden. Zolang mogelijk zelfstandig blijven wonen is daarbij essentieel. Ondersteuning van kleine aanpassingen in de woning door het uitbreiden van de aanpassingspremie (bv. voor de installatie van een traplift) is noodzakelijk om "levenslang wonen" te stimuleren. De districten worden uitgenodigd om dit verder te subsidiëren.

403. De stad onderkent het groeiende probleem van de vereenzaming van senioren en zet in op een beleid om deze tendens terug te dringen. Via het netwerk van dienstencentra en het ondersteunen van vrijwilligerswerk willen we dit isolement doorbreken en de maatschappelijke participatie van senioren maximaal versterken.

7.Dierenwelzijn

Respect voor de levenskwaliteit van dieren is een uitgangspunt van deze stad.

404. De stad werkt samen met verenigingen en organisaties op het terrein en laat zich beleidsmatig adviseren door de Adviesraad voor Dierenwelzijn Antwerpen.
405. Het bestaande beleid inzake de inperking van de duiven- en meeuwenpopulatie, de sterilisatie van zwerv- en huiskatten, voederpas, voeder- en slaaphokken, sensibiliseringsacties in scholen en bij de inwoners, ... blijkt succesvol en blijft behouden.
406. De stad voert de beslissing uit inzake de dierenambulance en evalueert dit na 6 maanden.
407. Het spreidingsplan voor hondenloopzones wordt, in samenwerking met de districten, verder uitgewerkt
408. Het slachten van dieren in huis is en blijft verboden en zal streng vervolgd worden. Bij elke slachting moet het beperken van het lijden het voornaamste doel zijn. Daarom zal de stad met de moslimgemeenschap de dialoog aangaan teneinde te stoppen met het faciliteren van onverdoofd slachten op het Islamitisch Offerfeest en alternatieven uit te werken.
409. De stad onderzoekt de mogelijkheid van een dierenbegraafplaats.

8.Ontwikkelingssamenwerking

Antwerpen wil een referentiepunt zijn in de wereld, maar tegelijk willen we onze kennis en cultuur ook actief uitdragen om anderen te helpen. Waar we een daadwerkelijk verschil kunnen maken door inzet van onze talenten en middelen, willen we dit ook doen.

410. De stad zal de bestaande middelen die besteed worden aan ontwikkelingssamenwerking evalueren en investeren zodat deze maximaal de gekozen doelgroepen ten goede komen.

7. Sterk bestuurd stad

1. Binnengemeentelijke decentralisatie

Omdat zij het dichtst bij de bewoners staan, zijn de districten de gesprekspartner bij uitstek voor overleg met de burger. De districten blijven bevoegd voor het stedelijk wijkoverleg (binnen het stedelijk wijkmodel) en worden eveneens bevoegd om te beslissen over de activiteiten van Opsinjoeren. Voor deze bevoegdheid zullen de middelen naar de districten overgemaakt worden.

411. Een stadsbrede oefening is nodig om te onderzoeken welke bevoegdheden op termijn naar de districten kunnen gaan. Hierbij wordt gedacht aan persoonsgebonden materies zoals lokaal cultuur-, bib-, sport-, jeugd- en seniorenbeleid. Dit zijn zaken waarvoor een district principieel in aanmerking kan komen.
412. Ook de bestuursakkoorden van de districten worden via de strategische cyclus vertaald naar doelstellingen, budgetten en verantwoordelijkheden voor de verschillende entiteiten binnen de groep. Deze doelstelling worden periodiek samen met het district opgevolgd.
413. De advieskracht van districten wordt op drie concrete manieren versterkt :
  1. De districten krijgen een versterkte adviesbevoegdheid in de aansturing van de wijkgerichte politiewerking, het sneeuwruimen, de Witte Tornado's en de sluikstortcel.
  2. Districtsadviezen worden op gemotiveerde wijze tijdig beantwoord door het college van burgemeester en schepenen. Indien het district binnen een termijn van 40 werkdagen geen antwoord krijgt op dit advies, wordt dit als schriftelijke vraag geagendeerd op de gemeenteraad.
  3. Districtscolleges moeten beter ondersteund worden. Voor de aanstelling van een districtssecretaris zal de stad advies vragen aan het districtscollege. Indien dit advies niet wordt gevolgd moet de stad dit motiveren. Districten worden versterkt in hun functionele aansturing van de districtssecretaris.
414. De middelen die jaarlijks naar het DOF (Districtsontwikkelingsfonds) gaan, en waarvan de besteding uitermate strak geregeld was door de stad, worden toegevoegd aan de dotatie van de districten.
415. Bij de ontwikkeling van nieuwe wijken (bijvoorbeeld Nieuw Zurenborg) kan worden bekeken bij welk district deze logisch zouden moeten thuishoren. Kleine grenscorrecties kunnen worden doorgevoerd.
416. Andere grenscorrecties in districten kunnen op initiatief van de stad worden doorgevoerd na evaluatie en bevraging van de bevolking en in wederzijds overleg met alle betrokken partijen. In geen geval mogen bewoners hier hinder van ondervinden.

2. Bestuurlijke organisatie en administratieve vereenvoudiging

De stad moet als openbaar bestuur een organisatie zijn die efficiëntie uitstraalt en steunt op onze democratische waarden. Alles wat de stad doet, gebeurt immers met gemeenschapsgeld. De stad moet de A-waarden die ze intern hanteert (diversiteit, samenwerking, kostenbewustzijn, klantgerichtheid en integriteit) uitdragen in alles wat ze doet. Daarom is het belangrijk steeds te blijven zoeken naar wat de werkelijke kerntaken zijn. De stad moet zich opstellen als een kostenbewuste organisatie.

417. De verzelfstandiging van een aantal entiteiten heeft de performantie doen toenemen. We onderzoeken hoe we de transparantie en de democratische controle van het door hen ontwikkelde beleid kunnen verhogen.
418. De stad streeft ernaar om mensen toe te leiden naar en op te leiden in functie van tewerkstelling aan de stad Antwerpen. Op die wijze wordt onze personeelsformatie een afspiegeling van de bevolking op actieve leeftijd in onze stad.
419. De stad aanvaardt geen enkele vorm van discriminatie op de werkvloer.
420. De Antwerpse burger staat als klant centraal in de dienstverlening. Om die reden zijn ruime openingsuren van loketten voor dienstverlening enorm belangrijk. Er wordt getracht om wekelijks minstens 1 avondopening tot 21 uur en maandelijks minstens 2 zaterdagvoormiddagopeningen alternerend over alle districten heen te introduceren. We onderzoeken of de Antwerpenaar voor zijn/haar dienstverlening in ieders districtshuis terecht kan.
421. Aan de Antwerpenaren worden er incentives gegeven om tijdens de daluren naar het loket te komen of van de digitale service gebruik te maken.
422. De stad werkt aan een verdere digitalisering van procedures via het e-loket voor administratieve formaliteiten voor bedrijven en burgers en met de andere overheden. De stad hervormt alle vormen van dienstverlening binnen de principes van een modern klantenmanagement waar digitaal werken, uniforme intake en proactief klantgericht werken vooropstaat. Op deze wijze worden de loketten ontlast, kosten uitgespaard, de dienstverlening vergemakkelijkt en de administratie nog meer vereenvoudigd.
423. De modernisering van het personeelsbeleid van de stad wordt onverkort verder gezet. De aanpak van het ziekteverzuim blijft een aandachtspunt.
424. Flexibele werkregimes zijn nodig om flexibelere openingsuren aan te bieden. Flexibiliteit moet echter langs 2 zijden komen. Flexibiliteit in dienstverlening naar de burger wordt gecombineerd met een goede balans tussen werk en privéleven.
425. De stad blijft inzetten op de optimalisatie van de huidige personeelsformatie. We streven daarbij naar maximale efficiëntie, een optimale dienstverlening en een goede definiëring van onze kerntaken. Personeel wordt flexibel ingezet waar het nodig is.

426. De pensioneringsgolf geeft de opportuniteit van de selectieve niet-vervanging van personeel.
427. Het behouden van de competente medewerkers die de stad al heeft en hen laten groeien in de organisatie is een belangrijke uitdaging voor de personeelsdienst.
428. Via nieuwe werkvormen, modernisering van de werkprocessen en digitalisering komen we tot een hogere productiviteit.
429. Het OCMW zoekt voor zijn diensten naar meer samenwerking met de stedelijke diensten. Deze integratie wordt binnen het wettelijk kader maximaal verder nagestreefd.
430. Het OCMW-vastgoed dat niet dient voor de kerntaken van het OCMW, wordt beheerd door AG Vespa in functie van doeltreffend management of een eventuele valorisatie.
431. Een degelijke Ombudsdienst blijft belangrijk. Het stadsbestuur wil de ingeslagen weg verderzetten.
432. Met een goede marketing en communicatie mikken we op de vier B's: bewoners, bedrijven, bezoekers en brains. De Antwerpenaren blijven we goed informeren over wat er reilt en zeilt in onze stad. Met een doelgerichte city marketing nodigen we de rest van de wereld uit om Antwerpen te bezoeken, er te studeren en of te werken. De troeven van de stad en het merk Antwerpen worden maximaal gepromoot.
433. De stad geeft de beste professionele communicatieve ondersteuning aan de districten met voldoende ruimte om een eigen identiteit te ontwikkelen binnen de huisstijl van de stad Antwerpen. Voor de inzet van sociale media of nieuwe communicatietechnologieën adviseert en ondersteunt de stad de districten d.m.v. gespecialiseerd personeel.
434. De op fysieke dragers verspreide informatie – zoals brochures, kalenders en tijdschriften – worden getoetst op hun rendement en indien mogelijk digitaal aangeboden.
435. We maken een evaluatie van de city marketing en leggen meer de focus op externe marketing.

3.Participatie

Het bevragen van de bevolking via participatie is een troef voor de besluitvorming in de stad. De laatste stap in een besluitvormingsproces blijft echter hoe dan ook de politieke keuze. Het primaat van de politiek blijft voorop staan en de regels van de representatieve democratie worden gerespecteerd.

436. De stad moet transparant zijn en dicht bij de burger staan. Om de burger beter bij het democratische debat en de beleidsvoering te betrekken kan de gemeenteraad live via internet gevolgd worden. Er wordt aan de administratie opdracht

gegeven de papierberg inzake de besluitvorming van de stad en de districten verder af te bouwen. Agenda's, nota's en notulen van de gemeenteraadscommissies en -raden en van de districtsraadscommissies en -raden zullen via internet te consulteren zijn voor iedereen. In het kader van de openbaarheid van bestuur worden tevens de beleidsnota's, begrotingen en andere publieke beleidsdocumenten in heldere taal en makkelijk te consulteren op internet gepost. Alle plannen voor straatvernieuwing worden – binnen de perken van het technisch haalbare – maximaal publiek gemaakt via het internet. Ook in de andere richting wil de stad sociale media en internet inschakelen zodat de Antwerpenaar zijn ideeën omtrent een betere, efficiëntere en warmere stad kwijt kan. Burgers worden actief betrokken bij het werken aan de stad door vrijwilligerswerk, stages, studentenjobs, ...

437. De stad zal een draagvlak creëren voor grote projecten van stadsontwikkeling en zal daarom de Antwerpse burger zo vroeg mogelijk betrekken. Met deze inspraak wordt op een transparante wijze rekening gehouden.
438. Relevante derden bij projecten van stadsvernieuwing worden aangemoedigd om mee te verschijnen op straat-, wijk- en buurtvergaderingen. Zo kan bijvoorbeeld De Lijn uitleg geven aan de Antwerpse burger over hun rittenschema of de inrichting en inplanting van stations, haltes en spoorinfrastructuur.

4.Financiën

Antwerpen voert een realistisch en voorzichtig financieel beleid. De projecten die opgenomen zijn in dit bestuursakkoord, zullen gespreid over de bestuursperiode in de jaarlijkse budgetten ingeschreven worden in functie van de jaarlijks reëel beschikbare middelen. De belastingen worden niet verhoogd. Intercommunales en andere maatschappijen en verenigingen, waarin de stad participeert, focussen op een efficiënte dienstverlening bij de uitvoering van hun kerntaken. Dit dient te gebeuren tegen een zo laag mogelijke kostprijs. De stad bereidt een algemene strategie rond intercommunales voor tegen 2018, wanneer volgens het decreet Intergemeentelijke Samenwerking alle intercommunales zuiver moeten zijn. In de tussentijd behouden we de huidige stand van zaken.

439. De geldstromen, reserves en financiële risico's binnen de gehele groep (inclusief alle filialen) zullen in het licht van de doelstellingen van de bestuursakkoorden nauwkeurig in beeld gebracht, geëvalueerd en mogelijk geoptimaliseerd worden.
440. De stad en alle entiteiten binnen de groep maken een efficiëntie-oefening vanuit de doelstellingen van dit bestuursakkoord op de investerings- en exploitatiekosten. De stad maakt een evaluatie van alle investerings- en werkingssubsidies. Jaarlijks zal de noodzaak, het nut en de efficiëntie van deze terugkerende uitgaven geëvalueerd worden.
441. De bestaande personeelskaders van de verschillende entiteiten worden herbekeken. Stadspersoneel moet ingezet worden waar het nodig is (cf. doelstellingen). In functie van kostenbeheersing zal men de ambtenaren, die op pensioen gaan, selectief niet- vervangen. Een audit zal in alle onafhankelijkheid optimali-

satievoorstellen doen om de overhead binnen de groep af te bouwen dankzij een maximale synergie. Deze audit moet voor 1 september 2013 aan het college opgeleverd worden.

442. De nijpende pensioenproblematiek van de stad en de groep wordt gedetailleerd in kaart gebracht. In overleg wordt gezocht naar evenwichtige oplossingen inzake financierbaarheid.
443. Er wordt een strikt budgettair beleid gevoerd. Er wordt niet gedebudgetteerd. DBFM- en PPS-constructies zijn slechts aanvaardbaar indien er een duidelijk meerwaarde kan aangetoond worden.
444. Tegen het einde van de legislatuur werken we de historische schuld van Antwerpen volledig weg.
445. Om tot een vereenvoudiging én een vermindering van het aantal bestaande stedelijke belastingreglementen te komen, zullen deze grondig geëvalueerd worden. Dit evenwel zonder het begrotingsevenwicht in het gedrang te brengen.
446. Prioritair wordt onderzocht hoe de belastingen op ondernemingen op een realistische, eenvoudige en rechtvaardige basis kunnen worden geheroriënteerd. Deze heroriëntering zal onderzocht én voorbereid worden in nauw overleg met de betrokken sectoren. Er wordt op die manier een gunstig fiscaal ondernemingsklimaat gecreëerd.
447. De werking van stedelijke inspectie financiën en de interne auditdienst worden versterkt.
448. Het fondsenbeheer en de Eurodesk van AG Vespa worden met mensen en middelen overgeheveld naar Bestuurszaken, waar ook de overige Europawerking verder wordt uitgebouwd (opvolging Europese regelgeving). Zo komen we tot nog een beter gebruik van bovenlokale (Vlaamse, federale en Europese) fondsen en subsidies bij de realisatie van de doelstellingen.

5. Patrimoniumonderhoud

De stad beschikt historisch gezien over een groot patrimonium. Deze gebouwen zijn belangrijk voor de dagelijkse werking van de dienstverlening, en moeten daarom voldoende uitgerust zijn om aan de hedendaagse eisen te voldoen. De stad wil ook het goede voorbeeld blijven geven op gebied van duurzaamheid en flexibiliteit, binnen de budgettair haalbare marges. Het patrimonium en de logistieke middelen van heel de groep zullen daarom herleid worden tot wat noodzakelijk is voor de realisatie van de doelstellingen. Ze zijn geen doel op zich.

449. De stad dient het goede voorbeeld te geven, ook als het om het milieu gaat. Daarom worden de stadsgebouwen stelselmatig energiezuiniger gemaakt, naast de toets van integrale toegankelijkheid. Ook voor het eigen wagenpark neemt de stad het voortouw in de duurzame hernieuwing. Nieuwe overheidsgebouwen voldoen aan de geldende energie- en duurzaamheidscriteria.

450. De bezettingsnorm van den Bell wordt generiek van toepassing gemaakt. Er dient een duidelijk en transparant systeem met betrekking tot het beheer van het stedelijk bedrijfspatrimonium uitgewerkt te worden. Uitgangspunt is een opsplitsing tussen eigenaars- en huurdersverantwoordelijkheden (cf. huidig systeem politie). AG Vespa krijgt de opdracht dit verder uit te werken. Het resultaat van deze besparings- en duurzaamheidsoefening kan worden aangewend voor de renovatie- en instandhoudingswerken van de noodzakelijke infrastructuur. Ook het ter beschikking stellen van patrimonium of infrastructuur aan derden moet beantwoorden aan de doelstellingen van dit bestuursakkoord.